1 Mahanyasam

1.1 Panchanga Rudra Nyasaha

ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥ अथातः पंचाग रुद्राणां न्यास पूर्वकं जपहोमा र्च नाभिषेक विधिं वयांख्या॒स्यामः ॥

ओं ओंकार मन्त्र संयुक्तं नित्यं ध्यायन्ति योगिनः। कामदं मोक्षदं तस्मै ओं नकाराय नमोनमः॥

ओं भूर्भुवस्सुवः॥ ओं नं नमंस्ते रुद्र मुन्यवं उतोत् इषंवे नमं: । नमंस्ते अस्तु धन्वंने बाहुभ्यांमुत ते नमं: ।

(alternate) या तु इषुःं शिवतंमा शिवम् बुभूवं ते धनुःं।

शिवा शंरुव्यां या तवु तयां नो रुद्र मृडय॥

(East)

ओं कं खं गं घं डं । यरलव शष सहों ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥ नं ओं - पूर्वाङ्ग रुद्राय नमः॥ 1 ॥

महादेवं महात्मानं महा पातक नाशनम्। महा पाप हरं वन्दे मकाराय नमोनमः॥

ओं भूर्भुवस्सुवः॥ ओं मं

निधंनपतये नमः । निधंनपतान्तिकाय नमः ।

ऊर्ध्वायु नमः । ऊर्ध्वलिङ्गायु नमः ।

हिरण्यायु नमः । हिरण्यलिङ्गायु नमः ।

सुवर्णायु नमः । सुवर्णलिङ्गायु नमः ।

दिव्याय नमः । दिव्यलिङ्गाय नमः ।

भवायु नमः । भवलिङ्गायु नमः ।

शर्वायु नमः । शर्वलिङ्गायु नमः ।

शिवायु नमः । शिवलिङ्गायु नमः ।

ज्वलायु नमः । ज्वललिङ्गायु नमः ।

आत्मायु नमः । आत्मलिङ्गायु नमः ।

परमाय नमः । परमलिङ्गाय नमः ।

एतत् सोमस्यं सूर् यस्य सर्व

लिङ्गं रस्था पुयति पाणि मन्त्रं पवित्रम् ॥

(South)

ओं छं जं झं ञं नं । यरलव शष सहों ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥ मं ओं - दक्षिणाङ्ग रुद्राय नमः॥ 2 ॥

शिवं शान्तं जगन्नाधं लोकानुग्रह कारणम्। शिवमेकं परं वन्दे शिकाराय नमोनमः॥

ओं भूर्भुवस्सुवः ॥ ओं शिं अपैंतु मृत्यु रमृतंं न आगंन् वैवस् वतो नो अभ्यं कृणोतु। पुर्णं वनस्पतें रिवाभिनंश् शीयताग्ं र्यिस् सचंतां नृश्श ची पतिः॥

(West)

ओं टं ठं डं ढं णं । यरलव शष सहों ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥ शिं ओं - पश्चिमाङ्ग रुद्राय नमः॥ ३ ॥

वाहनं वृषभो यस्य वासुिकः कण्ठ भूषणम् । वामे शक्तिधरं वन्दे वकाराय नमोनमः॥

ओं भूर्भुवस्सुवः ॥ ओं वां प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मां विशान्तकः । तेनान्नेनांप्यायुस्व ।

(alternate) यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषंधीषु यो रुद्रो विश्वा भुवंनाऽऽविवेश तस्मैं रुद्राय नमों अस्तु॥

(North)

ओं तं थं दं घं नं । यरलव शष सहों ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥ वां औं - उत्तराङ्ग रुद्राय नमः॥ ४॥

यत्र कुत्र स्थितं देवं सर्व व्यापिन मीश्वरम्। यल्लिङ्गं पूज येन्नित्यं यकाराय नमोनमः॥।

ओं भूर्भुवस्सुवः॥ ओं यं यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषंधीषु यो रुद्रो विश्वा भुवंना विवेश तस्मैं रुद्राय नमों अस्तु।

(Heavenwards)

ओं पं फं बं भं मं । यरलव शष सहों ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥ यं ओं - ऊर्ध्वाङ्ग रुद्राय नमः ॥ 5 ॥

1.2 Panchamuka Nyasam

तत्पुरुंषाय विदाहें महादेवायं धीमहि । तन्नों रुद्रः प्रचोदयांत् ॥ संवर्ताग्नि तटित्प्रदीप्त कनक प्रस्पर्दि तेजोमयं गम्भीरध्वनि मिश्रितोग्र दहन प्रोद् भा सिता म्राधरम् अर्धेन् दुद् युति लोल पिङ्गळ जटाभार प्रबद्धोरगं वन्दे सिद्ध सुरासुरेन्द्र निमतं पूर्वं मुखंशूलिनः

संवर्ताग्नि तटित्प्रदीप्त कनक प्रस्पर्धि तेजोरुणं

गम्भीरध्वनि सामवेद जनकं ताम राधरं सुन्दरम्।

अर्धेनदुद्युति लोल पिंगल जटा भार प्रबोद्धोदकं

वन्दे सिद्ध सुरा सुरेन्द्र निमतं पूर्वं मुखं शूलिनः॥

ओं अं कं खं गं घं डं। आं ओं ओं नमो भगवतें रुद्राय॥ ओं नं - पूर्व मुखाय नमः॥ अघोरेंभ्योऽथ घोरेंभ्यो घोरघोरंतरेभ्यः। सुर्वेतःं सर्व शर्वेंभ्यो नमंस्ते अस्तु रुद्र रूपेभ्यः॥

कालाभ्र भ्रमराञ्ज नद्युतिनिभं व्यावृत्त पिङ्गेक्षणं कर्णोद्भासित भोगि मस्तक मणिं प्रोद्भिन्न दंष्ट्राङ्कुरम्। सर्प प्रोतक पाल शुक्ति शकल व्याकीर्ण सञ्चारगं वन्दे दक्षिण मीश्व रस्य कुटिल भ्रूभङ्गरौद्रं मुखम्

सर्पप् रोतक पाल शुक्ति शकल व्याकीर्ण **ताशेखरं**

वन्दे दक्षिण मीश्व रस्य **दक्षिण वदनं चाथर्वनादोदयम्**॥

ओं इं छं जं झं ञं नं । ईं ओं ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥ ओं मं - दक्षिण मुखाय नमः॥

सद्योजातं प्रंपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः ।

भवे भंवे नातिंभवे भवस्व माम् । भवोद्भंवाय नमः ॥

प्रालेयाचल चन्द्र कुन्द धवलं गोक्षीर फेन प्रभं भस्माभ् यक्त मनङ्ग देह दहन ज्वाला वली लोचनम्। ब्रह्मेन्द्रादि मरुद्गणैः स्तुतिपरै रभ्यर्चितं योगि भिः वन्देऽहं सकलं कलङ्क रहितं स्थाणोर्मुखं पश्चिमम्॥

प्रालेयाचल मिन्दुकुन्द धवलं गोक्षीर फेनप्रभं

भस्माभ् यंग मनंग देह दहन ज्वाला वलीलोचनम्

विष्णु ब्रह्म मरुद् गणार्चित पदं ऋग्वेद नादोदयं

ओं उं टं ठं डं ढं णं । ऊं ओं ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥ ओं शिं - पश्चिम मुखाय नमः॥

वामदेवाय नमों ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमों रुद्राय नमः कालांय नमः कलं विकरणाय नमो बलं विकरणाय नमो बलांय नमो बलंप्रमथनाय नमः सर्वं भूत दमनाय नमों मुनोन्मंनाय नमः ॥

गौरं कुङ्कुम पङ्किलं सुतिलकं व्यापाण्डु गण्डस्थलं भूविक्षेप कटाक्ष वीक्षण लसत् संसक्त कर्णोत्पलम् । स्निग्धं बिम्ब फलाधर प्रहसितं नीलाल कालङ्कृतं वन्दे पूर्ण शशाङ्क मण्डल निभं वक्त्रं हरस्योत्तरम् ॥

वन्दे **याजुष वेद घोष जनकं** वक्त्रं हरस्योत्तरम्॥

ओं एं तं थं दं घं नं । ऐं ओं ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥

ओं वां - उत्तर मुखाय नमः॥

ईशानः सर्वं विद्याना मीश्वरः सर्वंभूतानां ब्रह्माधिंपतिर्ब्रह्मणोऽधिंपति र्ब्रह्मां शिवो में अस्तु सदाशिवोम् ॥

व्यक्ता व्यक्त गुणेतरं सुविमलं षट्त्रिं शतत् त्वात्मकं तस्मा दुत्तर तत्त्व मक्षरमिति ध्येयं सदा योगिभिः । वन्दे तामस वर्जितं त्रिणयनं सूक्ष्मा तिसूक्ष्मात्परं शान्तं पञ्चम मीश्वरस्य वदनं खव्यापि तेजोमयम् ॥

व्यक्ताव्यक्त निरूपितं च परमं षट्त्रिं शतत्वाधिकं

तस्मादुत्तर तत्व मक्षरमिति ध्येयं सदा योगिभिः।

ओंकारादि समस्त मन्त्र जनकं सूक्ष्मा तिसूक्ष्मं परं

वन्दे पंचम मीश्वरस्य वदनं खव्यापि तेजोमयम्॥

ओं ओं पं फं बं भं मं । औं ओं ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥ ओं यं - ऊर्ध्व मुखाय नमः॥

पूर्वे पशुपतिः पातु दक्षिणे पातु शंकरः। पश्चिमे पातु विश्वेशो नीलकण्ठस्तथोत्तरे॥

ऐशान्यां पातुमां शर्वो ह्याग् नेय्यां पार्वती पतिः। नैर्ऋत्यां पातुमां रुद्रो वायव्यां नीललोहितः॥ ऊर्ध्वे त्रिलोचनः पात् अधरायां महेश्वरः। एताभ्यो दश दिग् भ्यस्तु सर्वतः पातु शंकरः॥

1.3 Keshadhi Padhanta nyasaha

ओं या तें रुद्र शिवा तुनूरघोराऽपांपकाशिनी । तयां नस्तुनुवा शन्तंमया गिरिंशन्ताभिचांकशीहि ॥ शिखायै नमः॥ (1)

अस्मिन्मंहृत्यंर्ण्वेंऽन्तरिक्षे भवा अधि । तेषाग्ं सहस्रयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ शिरसे नमः॥ (2)

Top of Head

सहस्रांणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि भूम्यांम् । तेषाग्ं सहस्रयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ ललाटाय नमः॥ (3)

Forehead

हुग्ं सश् शुचि षद् वसुरन् तरिक्ष्मसद् धोता वेदिष दित थिर् दरो णसत्। नृषद् वर्सद्रु तसब् यो मसदब् जा गोजा, ऋतजा, अद्रिजा, ऋतं बृहत्॥ भ्रुवोर्मध्याय नमः॥ (4)

Middle of Eyebrows

त्र्यंम्बकं यजामहे सुगुन्धिं पुंष्टिवर्धंनम् । उर्वारुकमिंव बन्धंनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतांत् ॥ नेत्राभ्यां नमः॥ (5)

Eyes

नमः स्रुत्यांय च पथ्यांय च नमः काट्यांय च नीप्यांय च ॥ कर्णाभ्यां नमः॥ (6)

Ears

नमः सुत्याय च पथ्याय च नमः काट्याय च नीप्याय च नमः

मा नंस्तोके तनंये मा न आयुंषि मा नो गोषु मा नो अश्वेंषु रीरिषः । वीरान्मा नों रुद्र भामितोऽवंधीर्हृविष्मंन्तो नमंसा विधेम ते ॥ नासिकायै नमः॥ (7)

Nose

अवतत्य धनुस्तवग् सहंस्राक्ष् शतेंषुधे । निशीर्यं शुल्यानां मुखां शिवो नं: सुमनां भव ॥ मुखाय नमः॥ (8)

Face

नीलंग्रीवाः शितिकण्ठाः शुर्वा अधः क्षंमाचराः । तेषाग्ं सहस्रयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ कण्ठाय नमः॥ (9)

Throat

नीलंग्रीवाः शितिकण्ठा दिवग्ंं रुद्रा उपंश्रिताः । तेषाग्ंं सहस्रयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ उपकण्ठाय नमः। (10)

Lower Neck

नमंस्ते अस्त्वायुंधायानांतताय धृष्णवें । उभाभ्यांमुत ते नमों बाहुभ्यां तव धन्वंने ॥ बाहुभ्यां नमः। (11)

Shoulders

या तें हेतिर्मींढुष्टम् हस्तें बभूवं ते धनुं: । तयाऽस्मान् विश्वतस्त्वमंयक्ष्मया परिंब्भुज ॥ उपबाहुभ्यां नमः॥ (12)

Elbow to Wrist

Not in challakere rendition

परिंणो रुद्रस्यं हेतिर्वृंणक्तु परिं त्वेषस्यं दुर्मितिरंघायोः। अवं स्थिरा मघवंद्भ्यस्तनुष्व मीढ्वंस्तोकाय तनंयाय मृडय॥ मणिबन्धाभ्यां नमः॥ (13)

Wrists

ये तीर्थानिं प्रचरंन्ति सृकावंन्तो निषक्षिणः । तेषाग्ं सहस्रयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ हस्ताभ्यां नमः॥ (14)

Hands

सद्योजातं प्रंपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः । भवे भंवे नातिंभवे भवस्व माम् । भवोद्भंवाय नमः ॥ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः॥ (15)

Roll Ring Fingers on Thumb of each hand

वामदेवाय नमों ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमों रुद्राय नमः कालांय नमः कलं विकरणाय नमो बलं विकरणाय नमो बलंय नमो बलंप्रमथनाय नमः सर्वं भूत दमनाय नमों मुनोन्मंनाय नमः ॥ तर्जनीभ्यां नमः॥ (16)

Roll Thumb on Ring Fingers of both Hands

अघोरेंभ्योऽथ घोरेंभ्यो घोरघोरंतरेभ्यः । सर्वेतः सर्व शर्वेभ्यो नमंस्ते अस्तु रुद्र रूपेभ्यः ॥ मध्यमाभ्यां नमः॥ (17)

Roll Thumb on Middle Fingers of both Hands

तत्पुरुंषाय विदाहें महादेवायं धीमहि।

तन्नों रुद्रः प्रचोदयांत् ॥ अनामिकाभ्यां नमः॥ (18)

Roll Thumb on Ring Fingers of both Hands

ईशानः सर्वं विद्याना मीश्वरः सर्वंभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपति र्ब्रह्मां शिवो में अस्तु सदाशिवोम् ॥ कनिष्ठिकाभ्यां नमः॥ (19)

Roll Thumb on Little Fingers of both Hands

Not in challakere rendition

नमो हिरण्यबाहवे हिरण्यवर्णाय हिरण्यरूपाय हिरण्यपतयेऽम्बिकापतय उमापतये पशुपतयें नमो नमः॥ करतल करपृष्ठाभ्यां नमः॥ (20)

Rub each palm over other, front and back

नमों वः किरिकेभ्यों देवानागं हृदययेभ्यः । हृदयाय नमः॥ (21)

Touch Heart

नमों गुणेभ्यों गुणपंतिभ्यश्च वो नमः ॥ पृष्ठाय नमः॥ (22)

Touch Back

नम्स्तक्षंभ्यो रथकारेभ्यंश्च वो नमः ॥ कक्षाभ्यां नमः॥ (21)

Armpit to Waist

नमो हिरंण्यबाहवे सेनान्यें दिशां च पतंये नमः ॥ पार्श्वाभ्यां नमः॥ (22)

Trunk

विज्यं धनुं: कप्र्दिनो विशल्यो बाणवाग्ं उत । अनेंशन्नस्येषंव आभुरंस्य निष्ङ्गथिं: ॥ जठराय नमः॥ (23)

Stomach

हिर्ण्यगर्भः समंवर्तताग्रें भूतस्यं जातः पितरेकं आसीत्। स दांधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मैं देवायं हिवषां विधेम॥ नाभ्यै नमः। (24)

Navel

मीढुंष्टम् शिवंतम शिवो नं: सुमनां भव । प्रमे वृक्ष आयुंधन्निधाय कृत्तिं वसांन आचंर पिनांकं बिभ्रदागंहि ॥ कट्यै नमः॥ (25)

Waist

ये भूतानामधिंपतयो विशिखासं: कपर्दिनं: ॥ तेषाग्ं सहस्रयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ गुह्याय नमः॥ (26)

Upper Reproductive Organs

ये अन्नेषु विविध्यंन्ति पात्रेषु पिबंतो जनान् । तेषाग्ं सहस्रयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ अण्डाभ्यां नमः॥ (27)

Lower Reproductive Organs

स शिरा जातवेंदाः। अक्षरं पर्मं पदं। वेदानाः शिरं उत्तमम्। जातवेंदसे शिरंसि माता ब्रह्म भूर्भुवस्सुवरोम्॥ अपानाय नमः॥ (28)

Anus

स शिरा जातवेंदा अक्षरं पर्मं पुदम्।

मा नों महान्तंमुत मा नों अर्भकं मा न उक्षंन्तमुत मा नं उक्षितम् । मा नोंऽवधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा नंस्तनुवों रुद्र रीरिषः ॥ ऊरुभ्यां नमः॥ (29)

Thighs

एष ते रुद्र भागस्तं जुषस्व तेनाऽवसेन परो मूर्जवतोऽ तीह्य वतत धन्वा पिनाक हस्तः कृत्तिवासाः॥ जानुभ्यां नमः॥ (30)

Knees

स्रष्ट्र्यं जित् सों मृपा बांहु शुर्ध्यूर्ध्वं धन्वा प्रतिंहिता भिरस्तां । बृहंस्पते परिंदीया रथेंन रक्षोहाऽमित्रार्थं अपुबा धंमानः॥ जङ्घाभ्यां नमः॥ (31)

Knees to Ankles

विश्वं भूतं भुवंनं चित्रं बंहुधा जातं जायंमानं च यत्। सर्वो ह्येष रुद्रस्तस्मैं रुद्राय नमों अस्तु ॥ गुल्फाभ्यां नमः॥ (32)

Ankles

ये पथां पंथिरक्षंय ऐलबृदा यृव्युधः। तेषाः सहस्रऽयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ पादाभ्यां नमः॥ (33)

Feet

अध्यंवोचदधिवुक्ता प्रंथुमो दैव्यों भिषक्।

अहीग्ंश्च सर्वांञ्जम्भयन्थ्सर्वांश्च यातुधान्यः ॥ कवचाय नमः॥ (34)

कवचाय हुम्॥

Cross hands across chest touching shoulder

नमों बिल्मिनें च कव्चिनें चनमः श्रुतायं च श्रुतसेनायं च ॥ उपकवचाय नमः ॥ उपकवचाय हुम्॥ (34)

kavacha at elbow level

नमों अस्तु नीलंग्रीवाय सहस्राक्षायं मीढुषें । अथो ये अस्य सत्वांनोऽहं तेभ्योऽकरन्नमः॥ तृतीय नेत्राय नमः॥ (35)

नेत्रत्रयाय वौषट्॥

Index/Middle/Ring at eyes/middle of eyebrows

प्रमुंञ्च धन्वंनस्त्वमुभयोरार्त्रियोर्ज्याम्। याश्चं ते हस्त इषंवः परा ता भंगवो वप ॥ अस्त्राय नमः ॥ (36)

अस्त्राय फट्॥

Slap index/middle of right on left palm

य एतावंन्तश्च भूया सश्च दिशों रुद्रा विंतस्थिरे। तेषा सहस्रऽयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ दिग्बन्धाय नमः॥ (37)

इति दिग्बन्धः॥

Snap middle/thumb with click sound across self

ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥

1.4 Dashanga Nyasaha

आं मूर्ध्ने नमः ॥ नं नासिकायै नमः ॥ मों ललाटाय नमः ॥

भं मुखाय नमः ॥ गं कण्ठाय नमः ॥ वं हृदयाय नमः॥

तें दक्षिण हस्ताय नमः ॥ रुं वाम हस्ताय नमः ॥

द्रां नाभ्यै नमः ॥ यं पादाभ्यां नमः॥

1.5 Panchanga nyasaha

सद्योजातं प्रंपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः । भवे भंवे नातिंभवे भवस्व माम् । भवोद्भंवाय नमः । पादाभ्यां नमः ॥

वामदेवाय नमों ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमों रुद्राय नमः कालांय नमः कलं विकरणाय नमो बलं विकरणाय नमो बलंय नमो बलंप्रमथनाय नमः बलांय नमो बलंप्रमथनाय नमः सर्वं भूत दमनाय नमों मुनोन्मंनाय नमः ॥

अघोरेंभ्योऽथ घोरेंभ्यो घोरघोरंतरेभ्यः ।

सर्वेतः सर्व शर्वेभयो नमस्ते अस्तु रुद्र रूपेभ्यः

हृदयाय नमः ॥

तत्पुरुषाय विदाहें महादेवायं धीमहि । तन्नों रुद्रः प्रचोदयांत् ॥ मुखाय नमः ॥

ईशानः सर्वं विद्याना मीश्वरः सर्वंभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपति र्ब्रह्मां शिवो में अस्तु सदाशिवोम् ॥ हंस हंसः मूर्ध्ने नमः ॥

1.6 Hamsa gayathri stotram

अस्य श्री हंस गायत्री स्तोत्र महामन्त्रस्य। अव्यक्त पर ब्रह्म ऋषिः। अव्यक्त गायत्रि छन्दः। परम हंसो देवता। हंसां बीजं। हंसीं शक्तिः। हंसों कीलकं। परम हंस प्रसाद सिध्दार्थे जपे विनियोगः॥

हंसां आङ्गुष्ठाभ्यां नमः । हंसीं तर्जनीभ्यां नमः । हंसूं मध्यमाभ्यां नमः । हंसौं अनामिकाभ्यां नमः । हंसौं कनिष्ठिकाभ्यां नमः । हंसः करतलकर पृष्ठाभ्यां नमः ॥

हंसां हृदयाय नमः । हंसीं शिरसे स्वाहा। हंसूं शिखायै वषट्। हंसैं कवचायहम्। हंसौं नेत्रत्रयाय वषट्। हंसः अस्त्राय फट्।

भूर्भुव स्सुवरोमिति दिग्बन्धः ॥

1.6.1 Dhyanam

ध्यानं।

गमा गमस्थं गमनादि शून्यं चिद्रूपदीपं तिमिरापहारम्। पश्यामि ते सर्वजनान्तरस्थं नमामि हंसं परमात्मरूपम्॥ देहो देवालयः प्रोक्तो जीवो देवस्सनातनः। त्यजे दज्ञान निर्माल्यं सोऽहं भावेन पूजयेत्॥

हंसो हंसः परम हंसः

हंसस् सोऽहं सोऽहं हंसः॥

हंस हंसायं विदाहें परमहंसायं धीमही। तन्नों हंसः प्रचोदयांत्॥

हंस हंसेति योब्रूयाध् दंसो नांम सदाशिंवः। एवं न्यास विधिं कृत्वा ततस् संपुट मारभेत्॥

1.7 Dik Samputa Nyasaha

ॐ भूर्भुवस्सुवरों । ॐ लं । त्रातारमिंन्द्रं मवितारमिन्द्रः हवें हवे सुहवः शूरमिन्द्रम्ं । हुवे नु शुक्रं पुंरहूत मिन्द्रग्ण्ं स्वस्ति नों मुघवां धात्विन्द्रंः ॥

लं भर्व धिग्बागे, इन्द्राय वज्रर्हस्ताय देवाधिपतये, ऐरावत वाहनाय -सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः। लं इन्द्राय नमः। पूर्व दिग्भागे, इन्द्रः सुप्रीतो वरदो भवतु॥ (1) सांगाय सायुधाय सशक्ति परिवाराय - सर्वालंकार भूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः।

पूर्व दिग्भागे ललाटस्थाने इन्द्रः सुप्रीतो सुप्रस्न्नो वरदो भवतु ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवरों।

रं । त्वन्नों, अग्ने वरुंणस्य विद्वान् देवस्य हेडोऽवं यासि सीष्ठाः । यजिष्ठो विह्नं तम्श् शोशुं चानो विश्वा, द्वेषा शसिप् प्रमुं मुग् घ्यस् मत् ॥

रं आग् नेय धिग्बागे, अग्नये शक्ति हस्ताय तेजोऽधि पतयेऽ, अज वाहनाय सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः। रं अग्नये नमः। आग्नेय दिग्भागे अग्निः सुप्रीतो वरदो भवतु॥ (2)

रं भूर्भुवस्सुवः अग्नये शक्ति हस्ताय तेजोऽधि पतयेऽ अज वाहनाय -

सांगाय सायुधाय सशक्ति परिवाराय - सर्वालंकार भूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

आग्नये दिग्भागे नेत्रस्थाने अग्निः सुप्रीतो सुप्रस्न्नो वरदो भवतु ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवरों।

हं । सुगन्नः पन्था मभयं कृणोतु । यस्मिन् नक्षेत्रे यम एति राजां । यस्मिन् नेन मुभ्य षिं चन्त देवाः । तदंस्य चित्रः हविषां यजाम ॥

हं दक्षिण धिग्बागे यमाय दण्ड हस्ताय धर्माधि पतये महिष वाहनाय सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः। हं यमाय नमः। दक्षिण दिग्भागे यमः सुप्रीतो वरदो भवतु॥ (3)

हं भूर्भुवस्सुवः यमाय दण्ड हस्ताय धर्माधि पतये महिष वाहनाय -

सांगाय सायुधाय सशक्ति परिवाराय - सर्वालंकार भूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

दक्षिण दिग्भागे कर्णस्थाने यमः सुप्रीतो सुप्रस्न्नो वरदो भवतु॥

ॐ भूर्भुवस्सुवरों।

षं । असुंन्वन्त मयंजमान मिच् छस् ते नस् येत् यान् तस्कंरस् यान् वेषि।

अन्य मस्म दिंच्छ सातं इत्या नमों देवि-निर्ऋते तुभ्यं मस्तु ॥

षं निर्ऋति दिग्भागे निर्ऋतये खड्ग हस्ताय रक्षो धिपतये नर वाहनाय सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः। षं निर्ऋतये नमः। निर्ऋति दिग्भागे निर्ऋतिस्सुप्रीतो वरदो भवतु॥ (4)

षं भूर्भुवस्सुवः निऋतये खड्ग हस्ताय रक्षोधि पतये नर वाहनाय -

सांगाय सायुधाय सशक्ति परिवाराय - सर्वालंकार भूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

नैर्ऋतदिग्भागे मुखस्थाने निर्ऋतिस्सुप्रीतो सुप्रस्न्नो वरदो भवतु ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवरों।

वं । तत्वां यामि ब्रह्मणा वन्दं मानस् तदा शांस्ते यजंमानो ह्विर्भिः । अहेंडमानो वरुणे हबोध् युरुंशः समान आयुः प्रमोंषीः ॥

वं पश्चिम दिग्भागे वरुणाय पाश हस्ताय जलाधि पतये मकर वाहनाय सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः। वं वरुणाय नमः । पश्चिम दिग्भागे वरुणः सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (5)

वं भूर्भुवस्सुवः वरुणाय पाशहस्ताय जलाधि पतये मकर वाहनाय -

सांगाय सायुधाय सशक्ति परिवाराय - सर्वालंकार भूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

पश्चिम दिग्भागे बाहुस्थाने वरुणः सुप्रीतो सुप्रस्न्नो वरदो भवतु ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवरों।

यं। आ नों नियुद् भिंश् शतिनीं भिरध् वरम्।
सहस् रिणीं भिरुपं याहि यज्ञम्।

वायों, अस्मिन् ह्विषिं मादयस्व । यूयं पांतस् स्वस्ति भिस् सदां नः॥

यं वायव्य दिग्भागे वायवे सांकु शध् वजहस्ताय प्राणाधिपतये मृगवाहनाय सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः। यं वायवे नमः। वायव्य दिग्भागे वायुः सुप्रीतो वरदो भवतु॥ (6) यं भूर्भुवस्सुवः वायवे सांकुशध् वजहस्ताय प्राणाधिपतये मृगवाहनाय -सांगाय सायुधाय सशक्ति परिवाराय - सर्वालंकार भूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः । वायव्य दिग्भागे नासिकास्थाने वायुः सुप्रीतो सुप्रस्न्नो वरदो भवतु ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवरों। सं। वय सों मव् व्रते तवं। मनंस्त नू षुबिभ् रंतः।

प्रजा वंन्तो, अशीमहि । सं उत्तर दिग्भागे सोमाय अमृत कलश हस्ताय नक्षत्राधिपतये, अश्व वाहनाय सांगाय सायुधाय

सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः। सं सोमाय नमः। उत्तर दिग्भागे सोमः सुप्रीतो वरदो भवतु॥ (7)

डुन्द्राणी देवी सुभगां सुपत्नीं॥

सं भूर्भुवस्सुवः- सोमाय अमृत कलश हस्ताय नक्षत्राधि पतये अश्व वाहनाय -

सांगाय सायुधाय सशक्ति परिवाराय - सर्वालंकार भूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

उत्तर दिग्भागे ह्रद यस्थाने सोमः सुप्रीतो सुप्रस्न्नो वरदो भवतु ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवरों।

शं । तमी शाँनुञ् जगंतस् तुस्थु षुस्पतिम्ं धियं जिन्व मवंसे हूमहे वयम्। पूषा नो यथा वेदंसा मसंद् वृधे रक्षिता पायुर दंब् शस् स्वस् तयें ॥

शं ईशान दिग्भागे, ईशानाय त्रिशूल हस्ताय भूताधि पतये वृषभ वाहनाय सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः। शं ईशानाय नमः ईशान्य दिग्भागे, ईशानः सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (8)

शं भूर्भुवस्सुवः ईशानाय त्रिशूल हस्ताय विद्याधि पतये भूताधि पतये वृषभ वाहनाय -

सांगाय सायुधाय सशक्ति परिवाराय - सर्वालंकार भूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

ईशान दिग्भागे नाभिस्थाने ईशानः सुप्रीतो सुप्रस्न्नो वरदो भवतु ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवरों।

खं । अस्मे रुद्रा मेहना पर्वं तासो वृत्र हत्ये भरं हूतौ सुजोषाः ॥ यश् शंसंते स्तुवते धायिं पुज्र इन्द्रंज् ज्येष्ठा, अस्माम् अंवन्तु देवाः ॥

खं ऊर्ध्व दिग्भागे ब्रह्मणे पद्महस्ताय प्रजाधिपतये हंस वाहनाय सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः। खं ब्रह्मणे नमः । ऊर्ध्व दिग्भागे ब्रह्मा सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (9)

खं भूर्भुवस्सुवः ब्रह्मणे पद्म हस्ताय लोकाधि पतये हंस वाहनाय -

सांगाय सायुधाय सशक्ति परिवाराय - सर्वालंकार भूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

ऊर्ध्व दिग्भागे मूर्धस्थाने ब्रह्मा सुप्रीतो सुप्रस्न्नो वरदो भवतु ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवरों । ह्रीं । स्योना पृंथि विभवांऽ नृक्षुरा निवे शंनि । यच्छां नुश् शर्मं सुप्रथाः ।

हीं अधो दिग्भागे विष्णवे चक्र हस्ताय लोखाधिपतये गरुड वाहनाय सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः। हीं विष्णवे नमः । अधो दिग्भागे वष्णुस्सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (10)

ह्रीं भूर्भुवस्सुवः विष्णवे चक्र हस्ताय नागाधि पतये गरुडवाहनाय -

सांगाय सायुधाय सशक्ति परिवाराय - सर्वालंकार भूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

अधोदिग्भागे पादस्थाने विष्णुस्सुप्रीतो सुप्रस्न्नो वरदो भवतु ॥

1.8 Shodashanga Roudri Karanam

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ अं । नमंश्शुंभवें च मयोभवें च नमः शंकरायं च मयस्करायं च नमः शिवायं च शिवतंराय च॥

विभूरसिप् प्रवाहं णो रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हिश्सीः॥

अं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। शिखास्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ आं। नमंश्शुंभवें च मयोभवें च नमः शंकुरायं च मयस्कुरायं च नमः शिवायं च शिवतंराय च॥

विह्नंरिस हव्य वाहंनो रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हिश्सीः॥

आं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। शिरस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ इं। नमंश्शुंभवें च मयोभवें च नमः शंकुरायं च मयस्कुरायं च नमः शिवायं च शिवतंराय च॥

श्<u>वा</u> त्रोंसि प्रचेंता रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हिश्सीः॥

इं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। मूर्धस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवुस्सुवः। ॐ ईं। नमंश्शुंभवें च मयोभवें च नमःं शंकुरायं च मयस्कुरायं च नमःं शिवायं च शिवतंराय च॥

तुथोंसि विश्व वेंदा रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हि॰सीः॥

ईं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। ललाटस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ उं। नमंश्शंभवें च मयोभवें च नमः शंकुरायं च मयस्कुरायं च नमः शिवायं च शिवतंराय च॥

उशिगं सिक्वी रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हि सी: ॥ (5)

उं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। भ्रूस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ ऊं। नमंश्शंभवें च मयोभवें च नमः शंकरायं च मयस्करायं च नमः शिवायं च शिवतंराय च॥

अंघांरि रसि बंभांरी रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हि॰सीः॥

ऊं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। मुखस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ ऋं । नमंश्शंभवें च मयोभवें च नमःं शंकरायं च मयस्करायं च नमःं शिवायं च शिवतंराय च॥

अवस् युरंसि दुवंस् वान् रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हि॰सीः॥

ऋं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। कण्ठस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ ॠं । नमंश्शंभवें च मयोभवें च नमः शंक्रायं च मयस्क्रायं च नमः शिवायं च शिवतराय च॥ शुन्ध्यू रंसि मार् जालीयो रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि

मा मा मां हिश्सीः॥

ऋं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। बाहुस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवुस्सुवः। ॐ लुं । नर्मश्शुंभवें च मयोभवें च नमः शंकुरायं च मयस्कुरायं च नमः शिवायं च शिवतराय च॥

संम्राडंसि कृशा नू रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हि॰सीः॥

लृं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। ऊरुस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ लृंृ । नमंश्शुंभवें च मयोभवें च नमः शंकरायं च मयस्करायं च नमः शिवायं च शिवतंराय च॥

पुरि षद्योंसि पवं मानो रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हि॰सीः ॥ (10)

लृंृ ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। हृदयस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ एं। नमंश्शंभवें च मयोभवें च नमः शंकरायं च मयस्करायं च नमः शिवायं च शिवतंराय च॥

प्रतक् वांसि नभंस् वान् रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हि॰सीः॥

एं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। नाभिस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ ऐं। नमंश्शंभवें च मयोभवें च नमः शंकुरायं च मयस्कुरायं च नमः शिवायं च शिवतराय च॥

असं मृष् टोसि हव्य सूदो रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हि॰सीः॥

ऐं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। कटिस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ ॐ। नमंश्शंभवें च मयोभवें च नमः शंक्रायं च मयस्क्रायं च नमः शिवायं च शिवतराय च॥ ऋत धांमासि सुवंर् ज्योती रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हि सीः॥

ॐ ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। ऊरुस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ औं। नमंश्शंभवें च मयोभवें च नमः शंक्रायं च मयस्क्रायं च नमः शिवायं च शिवतराय च॥ ब्रह्मं ज्योति रसि सुवंर् धामा रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मा मां हि सीः॥

औं ॐ भूर्भुवस्सुवरोम्। जानुस्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ अं। नर्मश्शंभवें च मयोभवें च नर्मः शंक्रायं च मयस्क्रायं च नर्मः शिवायं च शिवतराय च॥ अजोंस् येकपाद् रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मां हि सीः ॥ (15)

अं ॐ भूर्भुवृस्सुवरोम्। जंघास्थाने रुद्राय नमः॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः। ॐ अः। नमंश्शंभवें च मयोभवें च नमःं शंक्ररायं च मयस्क्रायं च नमःं शिवायं च शिवतंराय च॥ अहिंरसि बुध् नियो रौद्रेणानींकेन पाहि माऽँग्ने पिपृहि मा मां हि सीः ॥

अः ॐ भूर्भुवुस्सुवरोम्। पादस्थाने रुद्राय नमः॥

त्व गस् थिग तैः सर्व पापैः प्रमुच्यते । सर्व भूतेष्व परा जितो भवति । ततो भूतप् प्रेत पिशाचब् ब्रह्मराक्ष सयक्ष यमदूत शाकिनी डाकिनी सर्पश् श्वापद तस्करद् ज्वरा द्युपद् रवो पघाताः ।

सर्प श्वापद वृश्चिक तस्करा द्युपद्रवा द्युपघाताः।

सर्वे ज्वलन्तं पश्यन्तु । मां रक्षन्तु । यजमानं सक कुटुम्बं सर्वे बक्त महाजनानाम् च रक्षन्तु ॥

यजमानं रक्षन्तु। सर्वान् महाजनानाम् रक्षन्तु॥

1.9 Guhyadhi Mastakaantam Shadanganyasam

मनो ज्योतिंर् जुष तामाज्यं विच् छिन्नं यज्ञः सिममंदं धातु। बृहस्पतिं स्तनुता मिमंनो विश्वें देवा, इह मांद यन्ताम्॥ गुह्याय नमः॥

या इष्टा उषसों निम्रुचंश्च तास् सन्दंधामि ह्विषां घृतेनं॥ गुह्याय नमः॥

अबोंध् युग् निस् समिधा जनांनां प्रंति धेनु मिंवा युती मुषासम्। यह्वा, इंवुप् प्रवया मुज्जि हांनाः प्रभा नवंस् सिस् रते नाक मच्छां॥ नाभ्यै नमः॥

अग्निर् मूर्धा दिवः कुकुत् पतिः पृथिव्या, अयम्। अपाः रेताः सि जिन्वति । हृदयाय नमः ॥

मूर्धानं दिवो, अंरतिं पृंथिव्या वैश्वानर मृतायं जात मिग्नम्। कवि सम्राज मितिथिं जनांना मासन्ना पात्रं जन यन्त देवाः॥ कण्ठाय नमः॥

मर्माणि ते वर्मभिश्छादयामि सोमंस्त्वा राजाऽमृतेंनाभिऽवंस्ताम्। उरोर्वरींयो वरिंवस्ते अस्तु जयंन्तं त्वामनुं मदन्तु देवाः॥ मुखाय नमः।

जातवेंदा यदिं वा पावकोऽसिं। वैश्वानरो यदिं वा वैद् युतोसिं। शं प्रजाभ्यो यजंमानाय लोकम्। ऊर्जं पुष् तिं ददं दुभ्यावं वृथ् स्व॥ शिरसे नमः॥

1.10 Atma Rakshaha

ब्रह्मांत् मन् वदं सृजत। तदं कामयत। समात् मनां पद् येयेतिं।

आत् मन्नात् मन् नित्यामंन् त्रयत। तस्मैं दश्मः हृतः प्रत्यंश्रुणोत्। स दशं हूतोऽभवत्। दशं हूतो हु वै ना मैषः। तं वा, पुतन् दशंहू तुः सन्तम्ं। दशंहोतेत् याचंक्षते पुरोक्षेण। पुरोक्षं प्रिया, इव हि देवाः॥

आत् मन्नात् मन् नित्यामंन् त्रयत। तस्मैं सप्तमः हूतः प्रत्यंश्रुणोत्। स सप्त हूंतोऽभवत्। सप्त हूंतो हु वै ना मैषः। तं वा, पुतः सप्तहूं तः सन्तम्ं। सप्तहोतेत् याचंक्षते प्रोक्षेण। पुरोक्षं प्रिया, इव हि देवाः॥

आत् मन्नात् मन् नित्यामंन् त्रयत। तस्मैं षष्ठश् हृतः प्रत्यंश्रुणोत्। स षड् ढूंतोऽ भवत्। षड् ढूंतो ह वै नामैषः। तं वा, एतश् षड्ढूंतुश् सन्तम्ं। षड्ढ्योतेत् याचंक्षते प्रोक्षेण। प्रोक्ष प्रिया, इव हि देवाः॥

आत् मन्नात् मन् नित्यामंन् त्रयत। तस्मैं पञ्चमः हूतः प्रत्यंश्रुणोत्। स पञ्चं हूतोऽभवत्। पञ्चं हूतो हु वै नामैषः। तं वा, पृतं पञ्चंहूतः सन्तम्। पञ्चंहोतेत् याचंक्षते प्रोक्षेण। पुरोक्षं प्रिया, इव हि देवाः॥

आत् मुन्नात् मुन् नित्यामंन् त्रयत। तस्मैं चतुर्थः हूतः प्रत्यंश्रुणोत्।

स चतुंर् हूतोऽभवत् । चतुंर् हूतो हृ वै नामैषः। तं वा, पृतं चतुंर् हूत्र सन्तम्। चतुंर् होतेत् याचंक्षते परोक्षेण। पुरोक्षं प्रिया, इव हि देवाः॥

तमंब् ब्रवीत्। त्वं वै में नेदिंष्ठः हूतः प्रत्यंश् श्रौषीः। त्वयैं नानाख् यातार् इतिं। तस्मान्नु हैंनाहुश् चतुंर् होतार् इत्या चंक्षते। तस्मांच् छुश् रूषुः पुत्रा णाः हृद् यंतमः। ने दिष्ठो हृद् यंतमः। नेदिष्ठो ब्रह्मंणो भवति। य एवं वेदं॥ आत्मने नमः।

1.11 Shiva Sankalpam

येनेदं भूतं भुवंनं भविश्यत् परिं-गृही तम् मृतें नसर्वम्ं॥ येन यज्ञस् त्रांयतें सुप्त होंता तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (1)

येन कर्माणिप् प्रचरंन्ति धीरा यतों वाचा मनंसा चारु यन्ति। यत्सं मिंतुं मनः संचरंन्ति तन्मे मनः शिवसंकुल्पमंस्तु॥ (2)

यत्सुं मित् मनुंसुं यन्तिंप् प्राणि नृस् तन्मे मनः शिवसंकुल्पमंस्तु॥

येन कर्मांण्य पसों मनीषिणों यज्ञे कुंण्वन्ति विदथेंषु धीराः। यदं पूर्वय् यक्ष मन्तं प्रजानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (3)

यत् प्रज्ञानं मुत चेतो धृतिंश्च यज् ज्योतिं-र्न्त र्मृतं प्रजासुं। यस्मान्न ऋते किंञ्-चन कर्मंक् क्रियते तन्मे मनःं शिवसंकल्पमंस्तु॥ (4)

सुषा रिथ रश्वां निवयन् मंनुष्यांन् मेनियुतें पशुभिंर् वाजिनीं वान्। हृत् प्रविष् ठय् यद चंर्य् यविष्ठं तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (5)

सुषा रथि रश्वां निवयन् मंनुष्यांन् नेनीयतेऽ भीशुंभिर् वाजिनं इव।

हृत्प्रष्टिं यदंजिरं जिबेष्टं तन्मे मनः शिवसंकुल्पमंस्तु॥

यस्मिन् नृचस् साम् यजू । षि यस्मिन् प्रतिष्ठा रंशना भावि भाराः। यस् मिग्ग्श् चित्तः सर्व मोतं प्रजानां तन्मे मनः शिवसंकुल्पमंस्तु॥ (6)

यदत्रं षष्ठं त्रिशत सुवीर्यं यज्ञस्यं गुह्यं नवंना वमाय्यं। दशं पञ्चत् त्रिष्ट्रं शत्य् यत् परं तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (7)

यज् जाग्रंतो दूर मुदैतु सर्वं तत्-सुप्-तस्य-तथै वेतिं। दूरंगु मं ज्योतिं षां ज्योति रेकं तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (8)

येनेदं विश्वं जगंतो बभूव ये देवापिं महतो जातवेंदाः। तदेवाग् निस् तद् वायुस् तत् सूर्यस् तदुं-चन्द्र मास्तन्मे मनःं शिवसंकल्पमंस्तु॥ (9)

तदेवाग्निस् तमंसो ज्योति रेकं तन्मे मनंश्शिवसंकुल्पमंस्तु॥

येन्द् द्यौः पृंथिवी चान् तरिक्षं च ये पर्वताः प्रदिशो दिशंश्च। येनेदं जगद् ध्याप्तं प्रजानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (10)

ये मनो हृदं यय्ये चं देवा ये दिव्या, आपो ये सूर्यं रश् मिः। ते श्रोत्रे चक्षुंषी **संचरंन् तन्** तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (11)

अचिन् त्यञ्चा प्रेमे यंचव् व्यक्ता, व्यक्तं परं चयंत्। सूक्ष्मांत् सूक्ष्म तंरन्, ज्ञेयं तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (12) एकां च दश चं शृतं चं सृहस्रंञ् चा युंतञ्च। नियु तंच प्रयु तुञ्चार् बुंदञ् चन् यंर् बुदंच

समुद्रश्च मध्यं चान्तंश्च परार्धश्च

तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (13)

ये पंञ्च पञ्चाद्रश शृतः सहस्रं मृयुतं न्यंर् बुदं च। ए अंग्नि चित्तेष् टंकाुस्ताः शरींरं तन्मे मनः शिवसंकुल्पमंस्तु ॥ (14)

वेदाहमेतं पुरुषं महान्तं मादित्यवंणुं तमंसः परंस्तात्। यस्य योनिं परि पश्यंन्ति धीरास्तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (15)

यस्यैतं धीराः पुनन्तिं क्वयों ब्रह्माणं मेतं त्वां वृणुत् मिन्दुं। स्थावरं जङ्गमं द्यौरांकाशं तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (16)

17/18 may be swapped as well

परांत् परतंरं ब्रह्म तृत् परांत् परतो हंरिः। यत् परांत् परंतोऽ धीशुं तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (17)

परांत् परतंरं चैव तृत् परांच् चैव यत् पंरम्। यत् परांत् परंतो ज्ञेयं तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (18)

या वेदा दिषुं-गायत्री सर्वव् व्यांपी महेश्वंरी। ऋग् यंजुस् सामां थर् वैश्च तन्मे मनःं शिवसंकल्पमंस्तु॥ (19)

यो वै देवं महादेवं प्रयतः प्रणतश् शुंचिः।

यो वैं देवं मंहादेवं प्रणवंं पर्मेश्वंरम्।

यस्सर्वे सर्वे वेदैश्च तन्मे मनः शिवसंकुल्पमंस्तु॥ (20)

प्रयतः प्रणंवोंकारं प्रणवं पुरुषोत्तंमम्। ओंकांरं प्रणंवात्मानं तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (21)

योऽसौं सुर्वेषुं वेदेषु पुठ्यतें ह्यय मीश्वंर:। अकायों निर्गुणो ह्यात्मा तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (22)

गोभिर्जुष्टं धनेंनृह् ह्यायुंषा च बलें नच। प्रजयां पृशुभिः पुष्कराक्षं तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (23)

24/25 may be swapped as well

त्र्यंबकं यजामहे सुगुन्धिं पुंष्तिवधंनम्। उर्वारुकमिंव बन्धंनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृता तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (24)

कैलांस् शिखंरे रम्ये शङ्करंस्य शिवालंये। देवतांस् तत्रं मोदन्ति तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (25)

26 may be left

कैलांस शिखरा वासं हिमवंद् गिरि संस्थिथं । नीलकुण्ठं त्रिनेत्रं च तन्मे मनः शिवसंकुल्पमंस्तु॥ (26)

विश्व तंश् चक्षुरुत विश्व तोंमुखो विश्व तोंहस्त उत विश्व तंस्पात्। सं बाहुभ्यां नमंति-सं-पतंत् त्रैर् द्यावां पृथिवी जनयंन् देव एकस्तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (27) चतुरों वेदा नंधीयीत सर्व शांस् त्रम्यं विंदुः। इतिहास पुंराणानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (28)

मा नों महान्तंमुत मा नों, अर्भकं मा न उक्षंन्तमुत मा नं उक्षितम्। मा नोंऽवधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा नंस्तनुवों रुद्र रीरिषस्तन्मे मनःं शिवसंकल्पमंस्तु॥ (29)

मानंस्तोके तनंये मा न आयुंषि मा नो गोषु मा नो, अश्वेषु रीरिषः। वीरान्मा नों रुद्र भामितो ऽवंधीर् हृविष्मंन्तो नमंसा विधेम ते तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (30)

ऋतः सत्यं पंरं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गंलम्। ऊर्ध्वरेतंविंरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमस्तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (31)

कद्रुद्राय प्रचेंतसे मीढुष्टंमाय तव्यंसे। वोचेम शंतंम हृदे। सर्वो ह्येंष रुद्रस्तस्मैं रुद्राय नमों अस्तु तन्मे मनः शिवसंंकल्पमंस्तु॥ (32)

ब्रह्मं जज्ञानं प्रंथमं पुरस्ताद् विसीं मृतस् सुरुचों वेन आंवः। स बुध्नियां, उपमा, अंस्य विष्ठास् सृतश्च योनिमसंतश्च विवस् तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (33)

यः प्रांणतो निंमिषतो मंहित्वैक इद्राजा जगंतो बभूवं। य ईशें, अस्यद् द्विपदश्चतुंष्पदः कस्मैं देवायं हविषां विधेम तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (34) य आंत् मदा बंल्दा यस्य विश्वं उपासंते प्रशिषं यस्यं देवाः। यस्यं छायाऽमृतं यस्यं मृत्युः कस्मैं देवायं हृविषां विधेम् तन्मे मनःं शिवसंकल्पमंस्तु॥ (35)

यो रुद्रो, अग्नौ यो, अप्सु य ओषंधीषु यो रुद्रो विश्वा भुवंनाऽऽविवेश तस्मैं रुद्राय नमों, अस्तु तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु॥ (36)

गुन्धद्वारां दुंराधर्षां नित्यपुंष्टां करीषिणींम्। ईश्वरी सर्वंभूतानां त्वामिहोपंह्रये श्रियं तन्मे मनःं शिवसंकुल्पमंस्तु॥ (37)

38 may be left

नमकं चमंकं चैव पुरुषसूँक्तं च यद् विदुः। महादेवं च तत्तुल्युं तन्मे मनः शिवसंकुल्पमंस्तु॥ (38)

य इदः शिवंसंकल्पः सदा ध्यांयन्तिब् ब्राह्मणाः। ते परं मोक्षं गमिष्यन्ति तन्मे मनः शिवसंकल्पमंस्तु ॥ (39) हृदयाय नमः।

1.12 Purusha Suktam

सहस्रंशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रंपात् । स भूमिं विश्वतों वृत्वा । अत्यंतिष्ठद्दशाङ्गुलम् । पुरुष पुवेदग्ं सर्वम्ं । यद्भूतं यच्च भव्यम्ं । उतामृतुत्वस्येशांनः । युदन्नेनातिरोहंति । पुतावांनस्य महिमा । अतो ज्यायाग्ंश्च पूरुंषः ॥ १ ॥

पादोंऽस्य विश्वां भूतानि । त्रिपादंस्यामृतं दिवि । त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुंषः । पादोंऽस्येहाऽऽभंवात्पुनं: । ततो विष्वुङ्व्यंक्रामत् । साशनानशने अभि । तस्मांद्विराडंजायत । विराजो अधि पूरुंषः । स जातो अत्यंरिच्यत । पृश्चाद्भूमिमथों पुरः ॥ २ ॥

यत्पुरुषेण ह्विषां । देवा यज्ञमतंन्वत । वसन्तो अस्यासीदाज्यम् । ग्रीष्म इध्मश्शरद्ध्विः । सप्तास्यांसन्परिधयं: । त्रिः सप्त समिधं: कृताः । देवा यद्यज्ञं तंन्वानाः । अबंध्नन्पुरुषं पृशुम् । तं यृज्ञं बर्हिषि प्रौक्षन्ं । पुरुषं जातमंग्रतः ॥ ३ ॥

तेनं देवा अयंजन्त । साध्या ऋषंयश्च ये । तस्मांद्यज्ञात्संर्वहुतं: । सम्भृंतं पृषदाज्यम् । पृशूग्स्ताग्श्चंक्रे वायव्यान्ं । आर्ण्यान्ग्राम्याश्च ये । तस्मांद्यज्ञात्संर्वहुतं: । ऋचः सामांनि जज्ञिरे । छन्दाग्ंंसि जज्ञिरे तस्मांत् । यजुस्तस्मांदजायत ॥ ४ ॥

तस्मादश्वां अजायन्त । ये के चोंभ्यादंतः ।

गावों ह जज्ञिरे तस्मांत् । तस्मांज्जाता अंजावयं: । यत्पुरुंषुं व्यंदधुः । कृतिधा व्यंकल्पयन् । मुखं किमंस्य कौ बाहू । कावूरू पादांवुच्येते । ब्राह्मणोंऽस्य मुखंमासीत् । बाहू रांजन्यं: कृतः ॥ ५ ॥

ऊरू तदंस्य यद्वैश्यं: । पृद्भ्याग्ं शूद्रो अंजायत । चन्द्रमा मनंसो जातः । चक्षोः सूर्यो अजायत । मुखादिन्द्रंश्चाग्निश्चं । प्राणाद्वायुरंजायत । नाभ्यां आसीदन्तरिक्षम् । शीष्णों द्यौः समंवर्तत । पृद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रांत् । तथां लोकाग्ं अंकल्पयन् ॥ ६ ॥

वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् । आदित्यवंण्ं तमंसस्तु पारे । सर्वाणि रूपाणिं विचित्य धीरं: । नामांनि कृत्वाऽभिवदुन् यदास्तें । धाता पुरस्ताद्यमुंदाजहारं । शक्रः प्रविद्वान्प्रदिशश्चतंस्रः । तमेवं विद्वान्मृतं इह भंवति । नान्यः पन्था अयंनाय विद्यते । यज्ञेनं यज्ञमंयजन्त देवाः । तानि धर्माणि प्रथमान्यांसन् । ते ह नाकं महिमानं: सचन्ते । यत्र पूर्वे साध्याः सन्तिं देवाः ॥ ७ ॥ शिरसे स्वाहा ॥

1.12.1 Uttara Narayanam

अद्भ्यः सम्भूतः पृथिव्यै रसांच्च । विश्वकंर्मणः समंवर्तताधि । तस्य त्वष्टां विदधंद्रूपमेति । तत्पुरुंषस्य विश्वमाजांन्मग्रें । वेदाहमेतं पुरुंषं महान्तम्ं । आदित्यवंण्ं तमंसः परंस्तात् । तमेवं विद्वान्मृतं इह भंवति । नान्यः पन्थां विद्यतेयंऽनाय । प्रजापंतिश्चरति गर्भें अन्तः । अजायंमानो बहुधा विजांयते ॥ ८ ॥

तस्य धीराः परिजानन्ति योनिम् । मरींचीनां पदिमिंच्छन्ति वेधसंः । यो देवेभ्य आतंपति । यो देवानां पुरोहिंतः । पूर्वो यो देवेभ्यों जातः । नमों रुचाय ब्राह्मंये । रुचं ब्राह्मं जनयंन्तः । देवा अग्रे तदंब्रुवन् । यस्त्वैवं ब्रांह्मणो विद्यात् । तस्यं देवा असन् वशें ॥ ९ ॥

ह्रीश्चं ते लुक्ष्मीश्च पत्न्यौँ । अहोरात्रे पार्श्वे । नक्षंत्राणि रूपम् । अश्विनौ व्यात्तम् । इष्टं मंनिषाण । अमुं मंनिषाण । सर्वं मनिषाण ॥ १० ॥ शिकायै वषट् ॥

1.13 Aprathiratham

आशुः शिशांनो वृष्भो न युध्मो घनाघनः क्षोभंणश्चर्षणीनाम्। संक्त्रन्दं नोऽ निमिष एंकवीरः शृतः सेनां, अजयथ् साकमिन्द्रंः॥ (1)

संक्रन्दं नेना निमिषेणं जिष्णुनां युत्कारेणं दुश् च्यवनेनं धृष्णुनां। तिदन्द्रेंण जयत्-तथ् संहध्वं युधों नर् इषुंहस्तेन् वृष्णां॥ (2)

स इषुं हस् तैःसनिं षुङ्गि भिंर् वृशी सग्ग् स्रष्टा सयुध् इन्द्रों गणेनं। सः सृष्ट जिथ्सों मृपा बांहु शुध्यूंर्ध्व धंन्वा, प्रतिंहिता भिरस्तां॥ (3)

बृहंस्पते परिं दीया रथेंन रक्षोहाऽ मित्राः अपबा धंमानः। प्रभञ् जन्थ् सेनाः प्रमृणो युधा जयंन् नस्माकं मेध्य विता रथांनाम्॥ (4)

गोत्रभिदं गोविदं वर्ज्रबाहुं जयन्त मज्मं प्रमृणन्त मोजंसा। इमः संजाता, अनुं वीरयध्व मिन्द्रः सखायोऽ नुसः रंभध्वम्॥ (5)

बलविज्ञायः स्थविरः प्रवीरः सहंस्वान् , वाजी सहंमान उग्रः। अभिवीरो, अभिसंत्वा सहोजा जैत्रंमिन्द्र रथमा तिष्ठ गोवित्॥ (6)

अभिगोत्राणि सहंसा गाहंमानोऽ दायो वीरः शतमंन्यु रिन्द्रेः। दुश् च्यवनः पृंतना षाडं युध्द्योंऽ स्माक् सेनां, अवतु प्र युथ्सु॥ (7) ड्न्द्रं आसां नेता बृहस्पतिर् दक्षिणा यज्ञः पुर एतु सोमः। देवसेनानां मभिभञ्ज तीनां जयंन्तीनां मुरुतों युन् त्वग्रें ॥ (8)

इन्द्रंस्य वृष्णो वरुंणस्य राज्ञं आदित्यानां मुरुता शर्धं उग्रम्। महामंनसां भुवनच्य वानां घोषों देवानां जयंता मुदंस्थात्। (9)

अस्माक् मिन्द्रः समृंते षुध् वजेष् वस्मा कंया, इषंवस्ता जंयन्तु। अस्माकं वीरा, उत्तंरे भवन्त् वस्मानुं देवा, अवता हवेंषु॥ (10)

उद् धंर्षय मघवृन् नायुंधाृन् युथ्सत्वंनां मामृकानां महा सि। उद् वृंत् रहन् वाृजिनां वाजिनान् युद्रथानां जयंतामेतु घोषः॥ (11)

उप प्रेत जयंता नरः स्थिरा वः सन्तु बाहवः। इन्द्रों वः शर्मं यच् छत्वना धृष्याय थाऽसंथ। (12)

अवंसृष्टा परां पत् शरंव्ये, ब्रह्मंसः शिता। गच्छा मित्रान् प्रविंश मैषां कं चनोच् छिषः॥ (13)

मर्माणि ते वर्मिभश् छादयामि सोमंस्त्वा राजामृतें नाभिऽ वंस्तां। उरोर् वरींयो वरिवस्ते, अस्तु जयंन् तंत्वा-मनुं मदन्तु देवाः॥ (14)

यत्रं बाणाः सम्पतंन्ति कुमारा विशिखा, इंव। इन्द्रों नुस्तत्रं वृत्रुहा विश्वाहा शर्मं यच्छतु। (15)

असुंरा नजयुन् तदप् प्रंतिरथस्या, प्रतिर थृत्वं यदप् प्रंतिरथन् द्विती योहो ताुन्वाहाँ प्रत्यें वते न्यजं मानो भ्रातृंव्यां जयत्यथों, अनं भिजितमें वाभिजंयति दश्चंं भंवति दशांक्षरा विराड् विराजें मौ लोकौ विधृंता वनयोंर् लोकयोर् विधृंत्या, अथो दशांक्षरा विराडन्नं विराड् विराज् येवान् नाद्ये प्रतिं तिष्ठत्य संदिववा, अन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मिवाग्नीं ध्रमाग्नींध्ने कवचाय हुं

1.14 Prathipurusha mithyunuvakaha

प्रति पूरुष मेकं कपालान् निर्वं पृत्येक् मितिरिक् तंयावंन्तो गृह्याः स्मस्तेभ्यः कमंकरं पशूनाः शर्माऽसि शर्म यजंमानस्य शर्मं मे यच्छैकं एव रुद्रो नद् वितीयांय तस्थ आखुस्तें रुद्र पृशुस्तं जुंषस्वैष तें रुद्र भागः सहस् वस्राऽम् बिंकया तं जुंषस्व भेषजं गवेऽश्वांय पुरुंषाय भे षुजमथों, अस्मभ्यं भे षुजः सुभेष जुंयथाऽ संति।

सुगं मेषायं मेष्यां, अवांम्ब रुद्रमंदि मह्यवं देवं त्र्यंबकम्। यथां नः श्रेयं सःकर्द् यथां नो वस्यं सःकर्द्यथां नः पशुमतः करद्यथां नोव् व्यव साययांत्॥

त्र्यंबकं यजामहे सुगृन्धिंपुंष्टिवर्धनम्। उर्वारुकमिंव बन्धंनान्मृत्योर्मुक्षीयमाऽमृतांत्। पृषतें रुद्रभागस्तं जुंषस्व तेनांऽवसेनं परो मूजंवतो तीह्यवंत त धन्वा पिनांकहस्तः कृत्तिंवासाः प्रति पूरुष मेकं कपा लान् निर्वंपति। जाता, एव प्रजारुद्रान् निरवंदयते। एकमितिंरिक्तम्। जनिष्य मांणा एव प्रजारुद्रान् निरवंदयते। एकं कपाला भवन्ति। एक धैवरुद्रन् निरवंदयते। नाभि घांरयति। यदंभि घारयेंत्। अन्तरव चारिण रें रुद्रं कुंर्यात्। पृकोल् मुकेनंयन्ति। (1)

तद्धि रुद्रस्यं भाग् धेयम्ं। डुमां दिशंय्यन्ति। एषावै रुद्रस्यदिक्। स्वायां मेवदिशि रुद्रन् निरवंदयते। रुद्रोवा, अंपृशुकांया, आहुंत्यै नातिंष्ठत। असौतें पृशुरिति निर्दिं शेद्यं द्विष्यात्। यमेवद् वेष्टिं। तमंस्मै पृशुं निर्दिं शति। यदि नद् विष्यात्। आखुस्तें पृशुरितिं ब्रूयात्। (2)

नग्राम्यान् पृशून्, हिनस्ति। नारण्यान्। चृतुष्पृथे जुंहोति। पृषवा, अंग्नीनां पड्वीं शोनामं। अग्निवत् येवजुंहोति। मृध्यमेनं पूर्णेनं जुहोति, सुग् घ्येषा। अथोखलुं। अन्तमे नैवहों तृव्यम्ं। अन्तत पृवरुद्रन् निर वंदयते। (3)

पुषतेंरुद्रभागः सहस् वस्राऽम्बिंक येत्यांह।

शरद्वा, अस्याम् बिंकास् वसां। तयावा, पृषि्तंनस्ति। यग्ं हिनस्तिं। तयै वैनग्ं संहशंमयति। भेषुजंगव इत्यांह। यावंन्त एव ग्राम्याःपृशवः। तेभ्यों भेषुजंकंरोति। अवांम्ब रुद्रमंदि महीत्यांह। आशिषं मेवै तामा शांस्ते। (4)

त्र्यंबकंयजामह् इत्यांह। मृत्योर्मुक्षीयमाऽमृता दिति वावै तदांह। उत्किरन्ति। भगंस्यलीफ् सन्ते। मूतें कृत्वाऽऽ संजन्ति। यथा जनंय्यतेंऽ वसंकरोतिं। तादृ गेवतत्। एषतें रुद्र भाग इत्यांह निरवंत्त्यै। अप्रंती क्षमायंन्ति। अपःपरिषिञ्चति। रुद्रस् यान् तर् हिंत्यै। प्रवा, एतेंंऽस्माल्लोकाच् च्यंवन्ते। येत्र्यंम्ब कैश्चरंन्ति। आदित्यं च्रुं पुनरेत् यनिर्वंपति। इयंवा, अदिंतिः। अस्यामेव प्रतिं तिष्ठन्ति॥ (5)

विभ्राड् बृहत् पिबतु सोम्यं मध्वायुर् दधद् यंज्ञपंता वविंहतम्। वातंजू तोयो अंभि रक्षं तित्मनां प्रजाः पुंपोष पुरुधा विरांजति॥

नेत्रत्रयाय वौषट्॥

1.15 Tvamagne Rudro Anuvakaha

त्वमंऽग्ने रुद्रो, असुंरो महो दिवस् त्वग्ं शर्धो मारुंतं पृक्ष ईशिषे। त्वं वातैं ररुणैर् यांसि शङ्ख् यस्त्वं पूषा विंधतः पांसि नुत्मना॥

आ वो राजां नमध् वरस्यं रुद्रग्ं होतांरग्ं सत्य यजुग्ं रोदंस् योः। अग्निं पुरा तंन यित्नो रचित् ताद् धिरंण्य रूप् मवंसे कृणुध्वम्॥

अग्निर् होता निषंसा दा यजींय् यानु पस्थें मातुः सुंरभावुं लोके। युवां कविः पुंरुनिष्ठ ऋतावां धर्ता कृष्टी नामुत मध्यं इद्धः।

साध्वी मंकर् देववीं तिन्नो, अद्य यज्ञस्यं जिह्वामं विदाम् गुह्यांम् स आयुराऽगांत् सुर्भिर्वसांनो भुद्रामंकर् देवहूं तिन्नो, अद्य॥

अक्रंन्द दुग्निः स्तुन यंन्नि वृद्यौः क्षामा रेरिंहद् वीरुधः सम्ञन्। सुद्यो जंज्ञानो विही मिुद्धो, अख्य दारो दंसी भानुनां भात्यन्तः॥

त्वे वसूंनि पुर्वणी कहोतर् दोषा वस्तो रेरिरे युज्ञियांसः। क्षामें वृविश्वा भुवंनानि यस् मिन्थ् सः सौ भंगानि दिधरे पांवके॥

तुभ्यं ता, अंङ्गिरस्तम् विश्वाः सुक् क्षितयः पृथंक्। अग्ने कामांय येमिरे॥

अश्याम् तंकामं मऽग्ने तवोत् यंश्यामं रयिः रंयिवः सुवीरम्ं अश्याम् वाजंमभि वाजयंन् तोऽश्यामंद् द्युम्न मंज राजरंन्ते॥

श्रेष्ठंय विष्ठ भार् ताऽग्नें द्युमन्त माभंर।

वसों पुरुस् पृह रियम्॥

सिश्वं तानस् तंन्यतू रोंच नस्था, अजरेंभिर् नानंदद् भिर् यविंष्ठः। यः पांवकः पुंरुतमः पुरूणिं पृथून् यग्नि रंनुयाति भर्वन्न्॥

आयुंष्टे विश्वतों दध दय मुग्निर् वरेंण्यः। पुनंस्ते प्राण आऽयंति परा यक्ष्मं सुवामि ते॥

आयुर्दा, अंग्ने हृविषों जुषाणो घृत प्रंतीको घृतयों निरेधि। घृतं पीत्वा मधु चारु गव्यं पितेवं पुत्रमृभि रंक्ष तादिमम्।॥

तस्मैं ते प्रतिहर्यंते जातंवेदो विचंर्षणे। अग्ने जनांमि सुष्टु तिम्॥

दिवस्परिं प्रथमं जंज्ञे, अग्नि रस्मद् द्वितीयं परिं जातवेंदाः। तृतीयं मुप्सु नृमणा॒, अजंस्र मिन्धांन एनं जरते स्वाधीः॥

शुचिः पावक् वन्द्योऽग्ने बृहद् विरोंचसे। त्वं घृते भिराहुंतः॥

दृशानो रुक्म उर्व्याव् यंद् यौद् दुर्मर् ष मायुः श्रिये रुचानः। अग्नि रमृतों, अभवद् वयोंभिः यदें नुंद्यौर जनयत् सुरेताः॥

आ यदिषे नृपतिं तेज आन्ट् शुचि रेतो निषिक्तं द्यौर्भीकैं। अग्निः शर्ध मनवद्यं युवांनग्ग् स्वा धियं जनयत् सूदयंच्च ॥ सते जीयसा मनंसा त्वोतं उत शिक्षस्-वप्-प्रत्-यस्यं शिक्षोः। अग्नें रायो नृतं मस्य प्रभूंतौ भूयामं ते सुष्टुत यंश्च वस्वःं।

अग्ने सहंन्त माभंर द्युम्-नस्यं प्रासहां र्यिम्। विश्वा यश् चंर्षणी रभ्यांसा वाजेंषु सासहंत्।

तमंग्ने पृतना॒सह १ रियः संहस्व आ भंर। त्वः हि सृत्यो, अद्भुंतो दाृता वाजंस्य गोमंतः॥

उक्षान्नांय वशान्नांय सोमं पृष्ठाय वेधसें। स्तोमैंर् विधे माुऽग् नयें॥

वृद्मा हि सूंनो, अस्यंद् मसद् वां चुक्रे, अग्निर् जुनु षाऽज् मान्नम्ं। सत्वन्नं ऊर् जसन् ऊर्जं धा राजें वजे रवृके क्षेंष् यन्तः॥

अग्न आयू । षि पवस आसु वोर् जिमिषं च नः। आरे बांधस्व दुच्छु नांम्॥

अग्ने पवंस् वस् वपां, अस्मे वर्चः सुवीर्यम् दधृत्पोषः र्यिं मयिं॥

अग्नें पावक रोचिषां मुन्द्रयां देव जिह्नयाँ। आ देवान् वंक्षि यक्षिं च॥

स नः पावक दीदि वोऽग्नें देवाः इहाऽऽवंह। उपं युज्ञः हृविश् चंनः॥ अग्निः शुचिंव् व्रत तमः शुचिर् विप्रः शुचिः कृविः। शुचीं रोचत् आहुंतः॥

उदंग्ने शुचं यस्तवं शुक्रा, भ्राजंन्त ईरते। तव ज्योतीग्ग्ंष् युर्चयः॥

त्वमंग्ने रुद्रो असुंरो महो दिवः। त्वः शर्धो मारुंतं पृक्ष ईशिषे। त्वं वातैंररुणैर्यांसि शङ्गयः। त्वं पूषा विंधतः पांसि नु त्मनां।

देवां देवेषुं श्रयद्ध्वम्। प्रथंमा द्वितीयेंषु श्रयद्ध्वम्। द्वितींयास् तृतीयेंषु श्रयद्ध्वम्। तृतींयाश् चतुर्थेषुं श्रयद्ध्वम्। चतुर्थाः पंश्चमेषुं श्रयद्ध्वम्। पञ्चमाः षुष् ठेषुं श्रयद्ध्वम्।

षष्ठाः संप्तमेषुं श्रयद्ध्वम्। सप्तमा, अष्टमेषुं श्रयद्ध्वम्। अष्टमा-नंवमेषुं श्रयद्ध्वम्। नवमा-दंशमेषुं श्रयद्ध्वम्। दशमा, एंका दशेषुं श्रयद्ध्वम्। एकादृशा द्वां दशेषुं श्रयद्ध्वम्। द्वा दशास् त्रंयो दशेषुं श्रयद्ध्वम्। त्रयो दशाश् चंतर् दशेषुं श्रयद्ध्वम्। चतर् दृशाः पंञ्च दशेषुं श्रयद्ध्वम्। पञ्च दृशाः षोंडशेषुं श्रयद्ध्वम्। षोडुशाः संप्त दृशेषुं श्रयद्ध्वम्। सुप्तु दृशा, अष्टा दृशेषुं श्रयद्ध्वम्।

अष्टादुशा, एंकान् निव् शेषुं श्रयद्ध्वम्। एकान् निव शा वि शेषुं श्रयद्ध्वम्। वि शा, एंक वि शेषुं श्रयद्ध्वम्। एकवि शा द्वां वि शेषुं श्रयद्ध्वम्। द्वा वि शोषुं श्रयद्ध्वम्। द्वा वि शोषुं श्रयद्ध्वम्। द्वा वि शोषुं श्रयद्ध्वम्। द्वा वि शोषुं श्रयद्ध्वम्। चत्र् वि शोषुं श्रयद्ध्वम्। चत्र् वि शोषुं श्रयद्ध्वम्। पञ्चि वि शोषुं श्रयद्ध्वम्। षुड् वि शोषं श्रयद्ध्वम्। षुड् वि शोषं श्रयद्ध्वम्। षुड् वि शोषं श्रयद्ध्वम्। सुप्तु वि शोषं श्रयद्ध्वम्। सुष्तु वि शोषं श्रयद्ध्वम्।

अष्टा वि शा, एंकान् नित्र शेषुं श्रयद्ध्वम्। एकान् नित्र शास् त्रि शेषुं श्रयद्ध्वम्। त्रि शा, एंकित्र शेषुं श्रयद्ध्वम्। एकित्रि शा, एंकित्र शेषुं श्रयद्ध्वम्। एकित्र शा द्वां त्रि शेषुं श्रयद्ध्वम्। द्वात्रि शास् त्रंयस् त्रि शेषुं श्रयद्ध्वम्।

देवांस् त्रिरेका दशास् त्रिस् त्रंयस् त्रिःशाः। उत्तंरे भवत । उत्तंर वर्त् मान् उत्तंर सत्वानः। यत्कांम इदं जुहोमिं। तन्मे समृंद् यताम्। वृयग्ग् स्यांम् पतंयो रयी णाम्। भूर्भुवः स्वःं स्वाहां॥

अस्त्रायफट्

1.16 Panchanga sagrucchajapeth

सद्योजातं प्रंपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः। भवे भंवे नातिंभवे भवस्व माम्। भवोद्भंवाय नमः॥

वामदेवाय नमों ज्येष्ठाय नमंश्श्रेष्ठाय नमों रुद्राय नमः कालांय नमः कलंविकरणाय नमो बलंविकरणाय नमो बलांय नमो बलंप्रमथनाय नमस्सर्वभूतदमनाय नमों मुनोन्मंनाय नमः॥

अघोरेंभ्योऽथ घोरेंभ्यो घोरघोरंतरेभ्यः। सर्वेतःं सर्व शर्वेभयो नमंस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः॥

तत्पुरुषाय विदाहें महादेवायं धीमहि। तन्नों रुद्रः प्रचोदयांत्॥

ईशानस्सर्वविद्यानां ईश्वरस्सर्वभूतानां ब्रह्माधिपति-

रब्रह्मणोऽधिपति-रब्रह्मां शिवोमें अस्तु सदाशिवोम्॥

1.16.1 Alternate

हुगं सश् शुचि षद् वसुरन् तरि क्षसद् धोता वेदिष दति थिर् दरो णसत्। नृषद् वर्सद् रुत सब् यो मसदब् जा गोजा, ऋतजा, अद्रिजा, ऋतं बृहत्॥

प्रतद् विष्णुंस्स्तवते वीर्यांय । मृगो न भीमः कुंचरो गिंरिष्ठाः । यस्योरुषुं त्रिषु विक्रमंणेषु । अधिंक्षियन्ति भुवंनानि विश्वां ।

त्र्यंम्बकं यजामहे सुगृन्धिं पुंष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतांत् ।

तत्सं वितुर् वृंणीमहे । वयं देवस्य भोजनम् । श्रेष्ठः सर्व धातंमं । तुरं भगंस्य धीमहि ॥

विष्णुर् योनिं कल्पयतु । त्वष्टां रुपाणिं पि शतु । आसिं चतु प्रजापंतिः । धाता गर्भं दधातु मे ॥

1.17 Ashtanga Pranamaha

हिर्ण्यगर्भः समंवर्तताग्रें भूतस्यं जातः पितरेकं आसीत्। स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मैं देवाय हिवषां विधेम॥ ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (1)

यः प्रांणतो निंमिषतो मंहित् वैक इद्राजा जगंतो बुभूवं।

य ईशें, अस्यद् द्विपद्श् चतुंष्पदः कस्मैं देवायं हृविषां विधेम॥ ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (2)

ब्रह्मं जज्ञानं प्रंथमं पुरस्ताद् विसीं मृतस् सुरुचों वेन आवः। स बुध् नियां, उपमा, अंस्य विष्टास् सृतश्च योनि मसं तश्च विवः॥ ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (3)

मही द्यौः पृंथिवी चं न इमं यज्ञं मिंमिक्षताम्। पिपृतां नो-भरीं मभिः॥ ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (4)

उपंश् वासय पृथिवी मुतद् यां पुंरुत्रा तें मनुतां विष्टितं जगंत्। स दुन्दुंबे सुजू रिन्द्रेंण देवैर् दूराद् दवींयों, अपंसे धृशत् रून्॥ ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (5)

अग्ने नयं सुपतां राये, अस्मान्. विश्वांनि देव वयुनांनि विद्वान्। युयोध् यंस्मज् जुंहु-राण-मेनो भूयिष् ठान्ते नमं उक्तिं विधेम॥ ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (6)

या तें, अग्ने रुद्रिया तुनूस् तयांनः पािह तस्यांस्ते स्वाहा यातें, अग्नेऽ याश्या रंजाश्या हंराश्या तुनूर् वर्-षिष्ठा-गह्वरेष्-ठोग्रं वचो, अपा वधीं त्वेषव् वचो, अपां वधीग् स्वाहां॥

या तें अग्ने रुद्रिया तुनूस्तयां नः पाहि तस्यांस्ते स्वाहाँ।

ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (7)

ड्मं यंमप् प्रस् तर माहि सीदाङ्-गिरोभिःf पितृभिःंस् संविदानः।

आत्वा मन्त्राः किव शस्ता वंहन्-त्वेना रांजन्. हिवषां माद यस्व॥ ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (8)

उरसा शिरसा दृष्ट्या मनसा वचसा तथा। पद्भ्यां कराभ्यां कर्णाभ्यां प्रणा मोष्टाङ्ग उच्यते॥

2 Laghunyasam

ॐ अथात्मानग्ं शिवात्मानं श्री रुद्ररूप-न्ध्यायेत्॥

शुद्धस्फटिक सङ्काशन् त्रिनेत्रम् पञ्च वक्त्रकम् । गङ्गाधरन् दशभुजं सर्वा भरण भूषितम् ॥

नीलग्रीवं शशाङ्काङ्कन् नाग यज्ञोप वीतिनम् । व्याघ्र चर्मोत् तरीयञ्च वरेण्य मभय प्रदम् ॥

कमण्डल्-वक्ष सूत्राणान् धारिणं शूल पाणिनम् । ज्वलन्तम् पिङ्ग लजटा शिखा मुद्द्योत धारिणम् ॥

वृष स्कन्ध समारूढं उमा देहार्थ धारिणम् । अमृतेनाप् लुतं शान्तन् दिव्य भोग समन्वितम् ॥

दिग् देवता समा युक्तं सुरासुर नमस्कृतम् । नित्यञ् चशाश्व तं शुद्धन् ध्रुव-मक्षर-मव्ययम् । सर्व व्यापिन-मीशानं रुद्रं-वै विश्वरूपिणम् । एवन् ध्यात्वा द्विजस् सम्यक् ततो यजनमारभेत् ॥

अथातो रुद्रस् नानार् चना भिषेक विधिं-व्यां क्ष्यास्यामः । आदित एव तीर्थेस् नात्वा, उदेत्य शुचिः प्रयतो ब्रह्मचारी शुक्लवासा देवाभिमुख-स्थित्वा, आत्मनि देवता-स्स्थापयेत् ॥

प्रजनने ब्रह्मा तिष्ठतु । पादयोर् विष्णुस्तिष्ठतु । हस्तयोर् हरस्तिष्ठतु । बाह्वो रिन्द्रस्तिष्टत् । जठरे-ऽअग्निस्तिष्ठत् । हृदंये शिवस्तिष्ठतु । कण्ठे वसवस्तिष्ठन्तु । वक्त्रे सरस्वती तिष्ठतु । नासिकयोर्-वायुस्तिष्ठतु । नयनयोश्-चन्द्रा दित्यौ तिष्टेताम्। कर्णयो रश्विनौ तिष्टेताम् । ललाटे रुद्रास्तिष्ठन्तु । मूर्थ्-न्यादित्-यास्तिष्ठन्तु । शिरसि महादेवस्तिष्ठतु । शिखायां-वाँमदेवास्तिष्ठतु । पृष्ठे पिनाकी तिष्ठतु । पुरतश्-शूली तिष्ठतु । पार्श् वयोश् शिवा शङ्करौ तिष्ठेताम् । सर्वतो वायुस्तिष्ठतु । ततो बहिस् सर्वतो-ऽग्निर् ज्वाला माला-परि वृतस्तिष्ठतु । सर्वेष् वङ्गेषु सर्वा देवता यथास्थानन्-तिष्ठन्तु । माग्ं रक्षन्तु ।

अग्निर्मे वाचि श्रितः । वाघृदंये । हृदंयु-म्मयि । अहमुमृते । अमृतु-म्ब्रह्मंणि । वायुर्मे प्राणे श्रितः । प्राणो हृदंये । हृदंय-म्मयि । अहम्मृते । अमृत्-म्ब्रह्मणि । सूर्यों में चक्षुषि श्रितः । चक्षुर् हृदंये । हृदंय-म्मयि । अहम्मृते । अमृत-म्ब्रह्मंणि । चुन्द्रमां में मनंसि श्रितः । मनो हृदंये । हृदंयु-म्मयिं । अहमुमृतें । अमृतु-म्ब्रह्मणि । दिशों में श्रोत्रें श्रिताः । श्रोत्रग्ं हृदंये । हृदंय-म्मयिं । अहम्मृतें । अमृत-म्ब्रह्मणि । आपोमे रेतसि श्रिताः । रेतो हृदंये । हृदंय-म्मयिं । अहमुमृतें । अमृत-म्ब्रह्मंणि । पृथिवी मे शरीरे श्रिता । शरींरुग्ं हृदंये । हृदंय-म्मयिं । अहमुमृतें । अमृत-म्ब्रह्मणि । ओषधि वनस्पतयों में लोमंसु श्रिताः । लोमांनि हृदंये । हृदंय-म्मयिं । अहमुमृतें । अमृत-म्ब्रह्मंणि । इन्द्रों में बलें श्रितः । बलुग्ं हृदंये । हृदंय-म्मयिं । अहमुमृतें । अमृत-म्ब्रह्मणि । पुर्जन्यों में मूर्द्नि श्रितः । मूर्धा हृदंये । हृदंय-म्मयिं । अहमुमृतें । अमृत-म्ब्रह्मंणि । ईशांनो मे मन्यौ श्रितः । मन्युर् हृदंये । हृदंय-म्मयि । अहम्मृते । अमृत-म्ब्रह्मणि । आत्मा मं आत्मनिं श्रितः । आत्मा हृदंये । हृदंयु-म्मयिं । अहम्मृतें । अमृत-म्ब्रह्मंणि । पुनर्म आत्मा पुनरा युरागांत् । पुनः प्राणः पुनरा कूंतमागांत् । वैश्वा नरो रश्मिभिंर् वा वृधानः । अन्तस् तिंष् ठुत्व मृतंस्य गोपाः॥

अस्य श्री रुद्राध्याय प्रश्न महामन्त्रस्य, अघोर ऋषिः, अनुष्टु-प्छन्दः, सङ्कर्षण मूर्ति स्वरूपो यो-ऽसावादित्यः परमपुरुष-स्स एष रुद्रो देवता । नमश् शिवायेति बीजम् । शिवत रायेति शक्तिः । महा देवा येति कीलकम् । श्री साम्ब सदाशिव प्रसाद सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥

ॐ अग्निहोत्रात्मने अङ्गुष्ठाभ्या-न्नमः । दर्शपूर्ण मासात्मने तर्जनीभ्या-न्नमः । चातुर्मास्यात्मने मध्यमाभ्या-न्नमः । निरूढ पशुबन्धात्मने अनामिकाभ्या-न्नमः । ज्योतिष्टोमात्मने कनिष्ठिकाभ्या-न्नमः । सर्वक्रत्वात्मने करतल करपृष्ठाभ्या-न्नमः ॥

अग्निहोत्रात्मने हृदयाय नमः । दर्शपूर्ण मासात्मने शिरसे स्वाहा । चातुर्मास्यात्मने शिखायै वषट् । निरूढ पशुबन्धात्मने कवचाय हुम् । ज्योतिष्टोमात्मने नेत्रत्रयाय वौषट् । सर्वक्रत्वात्मने अस्त्रायफट् । भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ॥

ध्यानं

आपाताल-नभस्थलान्त-भुवन-ब्रह्माण्ड-माविस्फुरत्-ज्योति-स्स्फाटिक-लिङ्ग-मौलि-विलसत्-पूर्णेन्दु-वान्तामृतैः । अस्तोकाप्लुत-मेक-मीश-मनिशं रुद्रानु-वाकाञ्जपन् ध्याये-दीप्सित-सिद्धये ध्रुवपदं-विँप्रो-ऽभिषिञ्चे-च्चिवम् ॥ ब्रह्माण्ड व्याप्तदेहा भिसत हिमरुचा भासमाना भुजङ्गैः कण्ठे कालाः कपर्दाः कलित-शशिकला-श्चण्ड कोदण्ड हस्ताः । त्र्यक्षा रुद्राक्षमालाः प्रकटितविभवा-श्शाम्भवा मूर्तिभेदाः रुद्रा-श्श्रीरुद्रसूक्त-प्रकटितविभवा नः प्रयच्चन्तु सौख्यम् ॥

ओ-ङ्गणानां-न्त्वा गुणपंतिग्ं हवामहे क्वि-ङ्कंवीनामुंपमश्रंवस्तमम् । ज्येष्ठराज-म्ब्रह्मणा-म्ब्रह्मणस्पद् आ नः शृण्वन्नूतिभिंस्सीद् सादंनम् ॥ महागणपतये नमः ॥

श-ञ्चं में मयंश्च में प्रिय-ञ्चं मे-ऽनुकामश्चं में कामंश्च में सौमनस्श्चं में भुद्र-ञ्चं में श्रेयंश्च में वस्यंश्च में यशंश्च में भगंश्च में द्रविण-ञ्च में युन्ता चं में धुर्ता चं में क्षेमंश्च में धृतिंश्च में विश्वं-ञ्च में महंश्च में सुंविँच्चं में ज्ञात्रं-ञ्च में सूश्चं में प्रसूश्चं में सीरं-ञ्च में ल्यश्चं म ऋत-ञ्चं में-ऽमृतं-ञ्च में-ऽयुक्ष्म-ञ्च में-ऽनामयच्च में जीवातुंश्च में दीर्घायुत्व-ञ्चं में-ऽनमित्र-ञ्च में-ऽभंय-ञ्च में सुग-ञ्चं में शयंन-ञ्च में सूषा चं में सुदिनं-ञ्च में ॥

ॐ शान्ति-श्शान्ति-श्शान्तिः ॥

3 श्री रुद्रप्रश्नः - नमकप्रश्नः

ओं नमो भगवतें रुद्राय ॥

3.1 ॥ प्रथम अनुवाक ॥

ओं नमंस्ते रुद्र मृन्यवं उतोत् इषंवे नमं: । नमंस्ते अस्तु धन्वंने बाहुभ्यांमुत ते नमं: ।

या त इषुं: शिवतंमा शिवं बभूवं ते धनुं: । शिवा शंरुव्यां या तव तयां नो रुद्र मृडय ।

या तें रुद्र शिवा तुनूरघोराऽपांपकाशिनी । तयां नस्तुनुवा शन्तंमया गिरिंशन्ताभिचांकशीहि ।

यामिषुं गिरिशन्त हस्ते बिभुर्ष्यस्तंवे । शिवां गिरित्र तां कुंरु मा हिग्ंसी: पुरुंषुं जगंत् ।

शिवेन वचंसा त्वा गिरिशाच्छांवदामसि । यथां नः सर्वमिज्जगंदयक्ष्मग्ं सुमना असंत् ।

अध्यंवोचदधिवक्ता प्रंथमो दैव्यों भिषक् । अहीग्ंश्च सर्वांञ्जम्भयुन्त्सर्वांश्च यातुधाुन्यं: ।

असौ यस्ताम्रो अंरुण उत बुभुः सुंमुङ्गलं: । ये चेमाग्ं रुद्रा अभितों दिक्षु श्रिताः संहस्रशोऽवैंषागुं हेडं ईमहे ।

असौ योंऽवसपीति नीलंग्रीवो विलोंहितः । उतैनं गोपा अंदृशन्नदृंशनुदहार्यः ।

उतैनं विश्वां भूतानि स दृष्टो मृंडयाति नः । नमों अस्तु नीलंग्रीवाय सहस्राक्षायं मीढुषें ।

अथो ये अंस्य सत्त्वांनोऽहं तेभ्योंऽकर्न्नमं: । प्रमुंञ्च धन्वंनस्त्वमुभयोरार्त्नियोर्ज्याम् ।

याश्चं ते हस्त इषंवः परा ता भंगवो वप । अवतत्य धनुस्तवग्ं सहंस्राक्ष् शतेंषुधे ।

निशीर्यं शुल्यानां मुखां शिवो नं: सुमनां भव । विज्यं धनुं: कपुर्दिनो विशंल्यो बाणंवाग्ं उत ।

अनेंशन्नस्येषंव आभुरंस्य निष्क्वथि: । या तें हेतिर्मीढुष्टम् हस्तें बभूवं ते धनुं: ।

तयाऽस्मान् विश्वतस्त्वमंयक्ष्मया परिब्भुज । नमंस्ते अस्त्वायुंधायानांतताय धृष्णवें ।

उभाभ्यांमुत ते नमों बाहुभ्यां तव धन्वंने । परिते धन्वंनो हेतिरस्मान्वृंणक्तु विश्वतं: । अथो य इंषुधिस्तवारे अस्मन्निधेंहि तम्॥

नमंस्ते अस्तु भगवन्विश्वेश्वरायं महादेवायं त्र्यम्बकायं त्रिपुरान्तकायं त्रिकाग्निकालायं कालाग्निरुद्रायं नीलकण्ठायं मृत्युञ्जयायं सर्वेश्वरायं सदाशिवायं श्रीमन्महादेवाय् नमं: ॥ 1 ॥

3.2 ॥ द्वितीय अनुवाक ॥

नमो हिरंण्यबाहवे सेनान्ये दिशां च पतंये नमो
नमो वृक्षेभ्यो हिरंकेशेभ्यः पशूनां पतंये नमो
नमें वृक्षेभ्यो हिरंकेशेभ्यः पशूनां पतंये नमो
नमें सिस्पञ्जंराय त्विषीमते पथीनां पतंये नमो
नमों बभ्लुशायं विव्याधिनेऽन्नांनां पतंये नमो
हरिकेशायोपवीतिने पुष्टानां पतंये नमो
नमों भ्वस्यं हेत्यै जगंतां पतंये नमो
नमों भ्वस्यं हेत्यै जगंतां पतंये नमो
नमें रुद्रायांतताविने क्षेत्रांणां पतंये नमो
नमें सूतायाहंन्त्याय वनांनां पतंये नमो
नमें रोहिंताय स्थपतंये वृक्षाणां पतंये नमो
नमों भवन्तयें वाणिजाय कक्षांणां पतंये नमो
नमो भवन्तयें वारिवस्कृतायौषंधीनां पतंये नमो
नमें उच्चैर्घोषायाक्रन्दयंते पत्तीनां पतंये नमो
नमं उच्चैर्घोषायाक्रन्दयंते पत्तीनां पतंये नमो
नमं उन्तर्यं वारिवस्कृतायौषंधीनां पतंये नमो
नमं उच्चैर्घोषायाक्रन्दयंते पत्तीनां पतंये नमो
नमं उन्तर्यं वारिवस्कृतायौषंधीनां पतंये नमो
नमं उन्तर्यं वारिवस्कृतायौषंधीनां पतंये नमो
नमं उन्तर्यं वारिवस्कृतायौषंधीनां पतंये नमो
नमं उन्तर्यं वारिवस्कृतायौष्धीनां पतंये नमो
नमं उन्तर्यं वार्ये सत्त्वंनां पतंये नमो
नमं क्रस्नवीताय धावंते सत्त्वंनां पतंये नमं:

13 ॥ 2 ॥

3.3 ॥ तृतीय अनुवाक ॥

नम्: सहंमानाय निव्याधिनं आव्याधिनींनां पतंये नमो नमं: ककुभायं निष्किन्नेणें स्तेनानां पतंये नमो2 नमों निष्किणं इषुधिमते तस्कराणां पतंये नमोः नमो वञ्चंते परिवञ्चंते स्तायूनां पतंये नमो्4 नमों निचेरवें परिचरायारंण्यानां पतंये नमोऽ नमं: सृकाविभ्यो जिघाग्ंसद्भ्यो मुष्णतां पतंये नमो नमोंऽसिमद्भ्यो नक्तञ्चरंद्भ्यः प्रकृन्तानां पतंये नमोग नमं उष्णीिषणें गिरिचरायं कुलुञ्चानां पतंये नमो नम् इषुंमद्भ्यो धन्वाविभ्यंश्च वो नमो नमं आतन्वानेभ्यं: प्रतिदधांनेभ्यश्च वो नमो्10 नमं आयच्छंद्भ्यो विसृजद्भ्यंश्च वो नमो्। नमो ऽस्यंद्भ्यो विध्यंद्भ्यश्च वो नमो 12 नम् आसींनेभ्यः शयांनेभ्यश्च वो नमो् 13 नमं: स्वपद्भ्यो जाग्रंद्भ्यश्च वो नमो14 नमस्तिष्ठंद्भ्यो धावंद्भ्यश्च वो नमो 15 नमं: सुभाभ्यं: सुभापंतिभ्यश्च वो नमो् 16 नमो अश्वेभ्योऽश्वंपतिभ्यश्च वो नमं:17 ॥ 3 ॥

3.4 ॥ चतुर्थ अनुवाक ॥

नमं आव्याधिनींभ्यो विविध्यंन्तीभ्यश्च वो नमो₁ नम् उगंणाभ्यस्तृग्ंहतीभ्यंश्च वो नमो₂ नमों गृत्सेभ्यों गृत्सपंतिभ्यश्च वो नमो₃ नमो व्रातेंभ्यो व्रातंपतिभ्यश्च वो नमो₄ नमों गुणेभ्यों गुणपंतिभ्यश्च वो नमो₅ नमों विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यश्च वो नमो्६ नमों मृहद्भ्यं:, क्षुल्लकेभ्यंश्च वो नमो॒७ नमों रथेंभ्यो रथंपतिभ्यश्च वो नमो॒७ नमः सेनांभ्यः सेनानिभ्यंश्च वो नमो॒१० नमः, क्ष्च्रभ्यं: सङ्ग्रहीतृभ्यंश्च वो नमो॒११ नम्स्तक्षंभ्यो रथकारेभ्यंश्च वो नमो॒१२ नमः कुलालेभ्यः कमरिंभ्यश्च वो नमो॒१२ नमः पुञ्जिष्टेंभ्यो निषादेभ्यंश्च वो नमो॒१४ नमं इषुकृद्भ्यों धन्वकृद्भ्यंश्च वो नमो॒१५ नमां मृग्युभ्यं: श्वनिभ्यंश्च वो नमो॒१६ नमः श्वभ्यः श्वपंतिभ्यश्च वो नमो॒१६

3.5 ॥ पञ्चम अनुवाक ॥

नमों भ्वायं च रुद्रायं च्1
नमं: श्वायं च पशुपतंये च्2
नमो नीलंग्रीवाय च शितिकण्ठांय च्3
नमं: कप्रदिनें च व्युंप्तकेशाय च्4
नमं: सहस्राक्षायं च श्तधंन्वने च्5
नमों गिरिशायं च शिपिविष्टायं च्6
नमों मीढुष्टंमाय चेषुंमते च्7
नमों ह्रस्वायं च वामनायं च्8
नमों बृह्तते च वर्षींयसे च्9
नमों वृद्धायं च संवृध्वंने च्10
नमों अग्रियाय च प्रथमायं च्11

नमं आशवें चाजिरायं च12

नम्: शीघ्रिंयाय च शीभ्यांय च्13

नमं ऊर्म्याय चावस्वन्यांय च्14

नमं: स्रोतस्यांय च द्वीप्यांय च15 ॥ 5 ॥

3.6 ॥ षष्ठम अनुवाक ॥

नमों ज्येष्ठायं च किनुष्ठायं च्1

नमं: पूर्वजायं चापरजायं च्2

नमों मध्यमायं चापगुलभायं चु3

नमों जघन्यांय च बुध्नियाय च्4

नमं: सोभ्यांय च प्रतिसर्यांय च्₅

नमो याम्यांय च क्षेम्यांय च्

नमं उर्व्याय च खल्यांय च्र

नम्: श्लोक्यांय चाऽवसान्यांय चुः

नमो वन्यांय च कक्ष्यांय च्9

नमं: श्रवायं च प्रतिश्रवायं च्10

नमं आशुषेंणाय चाशुरंथाय च्11

नमः: शूरांय चावभिन्द्ते च्12

नमों वर्मिणें च वरूथिनें च्13

नमों बिल्मिनें च कवचिनें च14

नमं: श्रुतायं च श्रुतसेनायं च15 ॥ 6 ॥

3.7 ॥ सप्तम अनुवाक ॥

नमों दुन्दुभ्यांय चाहनुन्यांय च्1 नमों धृष्णवें च प्रमृशायं च्2 नमों दूतायं च प्रहिंताय चु₃ नमों निषुङ्गिणें चेषुधिमतें च्4 नमंस्तीक्ष्णेषंवे चायुधिनें चु5 नमं: स्वायुधायं च सुधन्वंने च्6 नम्: सुत्यांय च पथ्यांय च् नमं: काट्यांय च नीप्यांय चु नम्: सूद्यांय च सर्स्यांय चु नमों नाद्यायं च वैशन्तायं च्10 नम्: कूप्यांय चावट्यांय च्11 नमो वर्ष्यीय चावर्ष्यायं च्12 नमों मेघ्यांय च विद्युत्यांय च्13 नमं ईध्रियांय चातुप्यांय च्14 नमो वात्यांय च रेष्मियाय च्15 नमों वास्तव्यांय च वास्तु पायं च16 ॥ ७ ॥

3.8 ॥ अष्टम अनुवाक ॥

नमः: सोमाय च रुद्रायं च्₁ नमंस्ताम्रायं चारुणायं च्₂ नमं: शङ्गायं च पशुपतंये च॒₃ नमं उग्रायं च भीमायं च॒₄ नमों अग्रेवधायं च दूरेवधायं च॒₅ नमों हुन्त्रे च हनींयसे चृ६ नमों वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो

नमंस्ताराय नमंश्शम्भवें च मयोभवें चु

नमं: शङ्करायं च मयस्करायं चु9

नमं: शिवायं च शिवतंराय च्10

नम्स्तीर्थ्याय च कूल्यांय च्11

नमं: पार्याय चावार्याय च्12

नमं: प्रतरंणाय चोत्तरंणाय च्13

नमं आतार्याय चालाद्यांय च्14

नम्: शष्प्यांय च फेन्यांय च्15

नमं: सिकृत्यांय च प्रवाह्यांय च16 ॥ 8 ॥

3.9 ॥ नवम अनुवाक ॥

नमं इरिण्यांय च प्रपृथ्यांय च्1

नमं: किग्ंशिलायं च क्षयंणाय च्2

नमं: कपर्दिनें च पुल्स्तयें चु3

नमो गोष्ठ्यांय च गृह्यांय च्4

नमुस्तल्प्यांय चु गेह्यांय चु₅

नमं: काट्यांय च गह्वरेष्ठायं च्

नमों ह्रदुय्यांय च निवेष्प्यांय च्र

नमं: पाग्ं सुव्याय च रजस्याय चु

नमः: शुष्क्यांय च हरित्यांय च्

नमो लोप्यांय चोलप्यांय च्10

नमं ऊर्व्याय च सूर्म्याय च्11

नमं: पुर्ण्याय च पर्णशृद्यांय च्12

नमोंऽपगुरमांणाय चाभिघ्नते च्13

नमं आख्खिद्दते चं प्रख्खिद्दते च्14 नमों वः किरिकेभ्यों देवानाग्ं हृदंयेभ्यो॒15 नमों विक्षीणकेभ्यो नमों विचिन्वत्केभ्यो॒16 नमं आनिर् : 17॥9॥

3.10 ॥ दशम अनुवाक ॥

द्रापे अन्धंसस्पते दरिंद्रन्नीलंलोहित । एषां पुरुषाणामेषां पंशूनां मा भेर्माऽरो मो एषां किञ्चनामंमत् ।

या तें रुद्र शिवा तुनूः शिवा विश्वाहंभेषजी । शिवा रुद्रस्यं भेषुजी तयां नो मृड जीवसेंं।

ड्माग्ं रुद्रायं त्वसें कप्रर्दिनेंं क्ष्यद्वीराय प्रभंरामहे मृतिम् । यथां नु: शमसंद्द्विपदे चतुंष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामें अस्मिन्ननांतुरम् ।

मृडा नों रुद्रोत नो मयंस्कृधि क्षयद्वीराय नमंसा विधेम ते । यच्छं च योश्च मनुंरायुजे पिता तदंश्याम् तवं रुद्र प्रणींतौ ।

मा नों महान्तंमुत मा नों अर्भकं मा न उक्षंन्तमुत मा नं उक्षितम् । मा नोंऽवधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा नंस्तुनुवों रुद्र रीरिषः ।

मा नंस्तोके तनंये मा न आयुंषि मा नो गोषु मा नो अश्वेंषु रीरिषः । वीरान्मा नों रुद्र भामितोऽवंधीर्ह्विष्मंन्तो नमंसा विधेम ते ।

आरात्तें गोघ्न उत पूंरुषघ्ने क्ष्यद्वींराय सुम्नम्स्मे तें अस्तु । रक्षां च नो अधिं च देव ब्रूह्यधां च नः शर्मं यच्छ द्विबहींः ।

स्तुहि श्रुतं गंर्त्सदं युवानं मृगन्न भीममुंपहृत्नुमुग्रम् । मृडा जंरित्रे रुंद्र स्तवांनो अन्यन्तें अस्मन्निवंपन्तु सेनां: ।

परिणो रुद्रस्यं हेतिर्वृणक्तु परिं त्वेषस्यं दुर्मति रंघायोः । अवं स्थिरा मघवंद्भ्यस्तनुष्व मीढ्वंस्तोकाय तनंयाय मृडय ।

मीढुंष्टम् शिवंतम शिवो नं: सुमनां भव । पुरमे वृक्ष आयुंधन्निधाय कृत्तिं वसांन आचंर पिनांकुं बिभ्रदागंहि । विकिरिद् विलोंहित् नमंस्ते अस्तु भगवः । यास्तें सहस्रग्ंं हेतयोन्यमस्मन्निवंपन्तु ताः ।

सहस्रांणि सहस्रधा बांहुवोस्तवं हेतयं: । तासामीशांनो भगवः पराचीना मुखां कृधि ॥ 10 ॥

3.11 ॥ एकादश अनुवाक ॥

सहस्रांणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि भूम्यांम् । तेषाग्ं सहस्रयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ।

अस्मिन्मंहत्यंर्ण्वेंऽन्तरिक्षे भ्वा अधि । नीलंग्रीवाः शितिकण्ठाः श्वां अधः क्षंमाचराः । नीलंग्रीवाः शितिकण्ठाः दिवग्ं रुद्रा उपंश्रिताः । ये वृक्षेषुं सस्पिञ्जंरा नीलंग्रीवा विलोंहिताः । ये भूतानामधिपतयो विशिखासंः कप्रर्दिनंः । ये अन्नेषु विविध्यंन्ति पात्रेषु पिबंतो जनान्ं । ये पथां पंथिरक्षंय ऐलबृदा यृव्युधंः । ये तीर्थानिं प्रचरंन्ति सृकावंन्तो निष्क्षिणः । य पुतावंन्तश्च भूयाग्ंसश्च दिशों रुद्रा विंतस्थिरे । तेषाग्ं सहस्रयोजनेऽवधन्वांनि तन्मसि ।

नमों रुद्रेभ्यो ये पृंथिव्यां येंऽन्तरिंक्षे ये दिवि येषामन्नं वातों वर्षमिषंवस्तेभ्यो दश प्राचीर्दशं दक्षिणा दशं प्रतीचीर्दशोदींचीर्दशोर्ध्वास्तेभ्यो नमस्ते नों मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्चं नो द्वेष्टि तं वो जम्भें दधामि ॥ 11 ॥

त्र्यंम्बकं यजामहे सुगृन्धिं पुंष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिंव बन्धंनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतांत् ।

यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषंधीषु यो रुद्रो विश्वा भुवंना विवेश तस्मैं रुद्राय नमों अस्तु ।

तमुं ष्टुहि यः स्विषुः सुधन्वा यो विश्वंस्य क्षयंति भेषजस्यं । यक्ष्वांमहे सौंमनुसायं रुद्रं नमोंभिर्देवमसुंरं दुवस्य ।

अयं में हस्तो भगंवानयं मे भगंवत्तरः । अयं में विश्वभेषजोऽयग्ं शिवाभिमर्शनः ।

ये तें सहस्रंम्युतं पाशा मृत्यो मर्त्यांय हन्तंवे । तान् यज्ञस्यं मायया सर्वानवंयजामहे । मृत्यवे स्वाहां मृत्यवे स्वाहां । ओं नमो भगवते रुद्राय विष्णवे मृत्युंर्मे पाहि ॥

प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मां विशान्तकः । तेनान्नेनांप्यायुस्व । सदाशिवोम् ॥ ओं शान्ति: शान्ति: शान्तिं: ॥

4 ॥ श्री रुद्रप्रश्नः - चमकप्रश्नः ॥

4.1 ॥ प्रथम अनुवाक ॥

ओं अग्नांविष्णू सुजोषंसेमा वंर्धन्तु वां गिरं: । द्युम्नैर्वाजेंभिरागंतम् ।

वाजंश्च मे प्रस्वश्चं में प्रयंतिश्च में प्रसिंतिश्च में धीतिश्चं में क्रतुंश्च में स्वरंश्च में श्लोकंश्च में श्रावश्चं में श्रुतिंश्च में ज्योतिंश्च में सुवंश्च में प्राणश्चं मेऽपानश्चं में व्यानश्च मेऽसुंश्च में चित्तं चं म आधींतं च में वाक्चं में मनंश्च में चक्षुंश्च में श्रोत्रं च में दक्षंश्च में बलं च म ओजंश्च में सहंश्च म आयुंश्च में जरा चं म आत्मा चं में तुनूश्चं में शर्मं च में वर्मं च मेंऽङ्गांनि च मेंऽस्थानिं च में परूगंंषि च में शरींराणि च में ॥ 1॥

4.2 ॥ द्वितीय अनुवाक ॥

ज्यैष्ठ्यं च म् आधिपत्यं च मे मृन्युश्चं मे भामंश्च मेऽमंश्च मेऽम्भंश्च मे जेमा चं मे मिहमा चं मे विरमा चं मे प्रिथमा चं मे वष्मा चं मे द्राघुया चं मे वृद्धं चं मे वृद्धिश्च मे स्त्यं चं मे श्रद्धा चं मे जगंच्च मे धनं च मे वशंश्च मे त्विषिश्च मे क्रीडा चं मे मोदंश्च मे जातं चं मे जिन्ष्यमाणं च मे सूक्तं चं मे सुकृतं चं मे वित्तं चं मे वेद्यं च मे भूतं चं मे भविष्यच्चं मे सुगं चं मे सुपथं च म ऋद्धं चं म ऋद्धिश्च मे क्लुप्तं चं मे क्लुप्तिश्च मे मृतिश्चं मे सुमृतिश्चं मे ॥ 2 ॥

4.3 ॥ तृतीय अनुवाक ॥

शं चं में मयंश्व में प्रियं चं में अनुकामश्चं में कामंश्च में सौमनस्थं में भुद्रं चं में श्रेयंश्च में वस्यंश्च में यशंश्च में भगंश्च में द्रविंणं च में यन्ता चं में धुर्ता चं में क्षेमंश्च में धृर्तिश्च में विश्वं च में महंश्च में संविच्चं में ज्ञात्रं च में सूश्चं में प्रसूश्चं में सीरं च में ल्यश्चं म ऋतं चं में अनृतं च में अयुक्षमं च में अनामयच्च में जीवातुंश्च में दीर्घायुत्वं चं में अनिमृतं च में अभयं च में सुगं चं में श्यंनं च में सूष्वां चं में सुपां चं में सुपां चं में श्यंनं च में सूषा चं में सुदिनं च में ॥ 3 ॥

4.4 ॥ चतुर्थ अनुवाक ॥

ऊर्क्च मे सूनृतां च मे पयंश्च मे रसंश्च मे घृतं चं मे मधुं च मे सग्धिंश्च मे सपींतिश्च मे कृषिश्चं में वृष्टिश्च में जैत्रं च म औद्भिंद्यं च में रियश्चं में रायंश्च में पुष्टं चं में पुष्टिश्च में विभु चं में प्रभु चं में बहु चं में भूयंश्च में पूर्णं चं में पूर्णतंरं च मेंऽक्षिंतिश्च में कूयंवाश्च मेंऽन्नं च मेंऽक्षंच्च में व्रीहयंश्च में यवांश्च में माषांश्च में तिलांश्च में मुद्गाश्चं में खल्वांश्च में गोंधूमांश्च में मुसुरांश्च में प्रियङ्गंवश्च मेंऽणंवश्च में श्यामकांश्च में नीवारांश्च में ॥ 4॥

4.5 ॥ पञ्चम अनुवाक ॥

अश्मां च में मृत्तिंका च में गि्रयंश्च में पर्वताश्च में सिकंताश्च में वनस्पतंयश्च में हिरंण्यं च मेऽयंश्च में सीसं च में त्रपृंश्च में श्यामं चं में लोहं चं मेऽग्निश्चं म आपंश्च में वी्रुधंश्च म् ओषंधयश्च में कृष्टपुच्यं चं मेऽकृष्टपुच्यं चं में ग्राम्याश्चं में प्शवं आर्ण्याश्चं यज्ञेनं कल्पन्तां वित्तं च में वित्तिश्च में भूतं चं में भूतिंश्च में वसुं च में वस्तिश्चं में कर्मं च में शक्तिंश्च मेऽर्थंश्च म् एमंश्च म् इतिंश्च में गतिंश्च में ॥ 5 ॥

4.6 ॥ षष्ठम अनुवाक ॥

अग्निश्चं म् इन्द्रंश्च में सोमंश्च म् इन्द्रंश्च में सिवता चं म् इन्द्रंश्च में सरंस्वती च म् इन्द्रंश्च मे पूषा चं म इन्द्रंश्च में बृहस्पतिंश्च म इन्द्रंश्च में मित्रश्चं म इन्द्रंश्च में वरुंणश्च म इन्द्रंश्च में त्वष्टां च म इन्द्रंश्च में धाता चं म इन्द्रंश्च में विष्णुंश्च म इन्द्रंश्च मेंऽश्विनौं च म इन्द्रंश्च में मुरुतंश्च म इन्द्रंश्च में विश्वें च में देवा इन्द्रंश्च में पृथिवी चं म इन्द्रंश्च मेंऽन्तिरेक्षं च म इन्द्रंश्च में द्यौश्चं म इन्द्रंश्च में दिशंश्च म इन्द्रंश्च में मूर्धा चं म इन्द्रंश्च में प्रजापंतिश्च म इन्द्रंश्च में ॥ 6 ॥

4.7 ॥ सप्तम अनुवाक ॥

अग्ंशुश्चं मे र्श्मिश्च मेऽदांभ्यश्च मेऽधिंपतिश्च म उपाग्ंशुश्चं मेऽन्तर्यामश्चं म ऐन्द्रवायवश्चं मे मैत्रावरुणश्चं म आश्विनश्चं मे प्रतिप्रस्थानंश्च मे शुक्रश्चं मे मन्थी चं म आग्रयणश्चं मे वैश्वदेवश्चं मे ध्रुवश्चं मे वैश्वान्रश्चं म ऋतुग्रहाश्चं मेऽतिग्राह्यांश्च म ऐन्द्राग्नश्चं मे वैश्वदेवश्चं मे मरुत्वतीयांश्च मे माहेन्द्रश्चं म आदित्यश्चं मे सावित्रश्चं मे सारस्वतश्चं मे पौष्णश्चं मे पात्नीवतश्चं मे हारियोजनश्चं मे ॥ 7 ॥

4.8 ॥ अष्टम अनुवाक ॥

ड्ध्मश्चं मे बर्हिश्चं में वेदिश्च में धिष्णियाश्च में स्रुचंश्च में चमसाश्चं में ग्रावांणश्च में स्वरंवश्च म उपर्वाश्चं मेऽधिषवंणे च में द्रोणकल्शश्चं मे वाय्व्यांनि च मे पूत्भृच्चं म आधवनीयंश्च म् आग्नींध्रं च मे हिवधिनं च मे गृहाश्चं मे सदंश्च मे पुरोडाशांश्च मे पचताश्चं मेऽवभृथश्चं मे स्वगाकारश्चं मे ॥ 8 ॥

4.9 ॥ नवम अनुवाक ॥

अग्निश्चं मे घर्मश्चं मेंऽर्कश्चं में सूर्यंश्च में प्राणश्चं मेऽश्वमेधश्चं में पृथिवी च मेऽदितिश्च में दितिश्च में द्यौश्चं में शक्क्वंरीर्ङ्गुलंयों दिशंश्च में यज्ञेनं कल्पन्तामृक्चं में सामं च में स्तोमंश्च में यजुंश्च में दीक्षा चं में तपंश्च म ऋतुश्चं में व्रतं चं मेऽहोरात्रयोंर्वृष्ट्या बृंहद्रथन्तरे चं में यज्ञेनं कल्पेताम् ॥ 9 ॥

4.10 ॥ दशम अनुवाक ॥

गर्भाश्च मे वृत्साश्चं मे त्र्यविश्च मे त्र्यवी चं मे दित्यवाट् चं मे दित्यौही चं मे पञ्चांविश्च मे पञ्चावी चं मे त्रिवृत्सश्चं मे त्रिवृत्सा चं मे तुर्यीही चं मे पष्टवाट् चं मे पुर्योही चं मे पष्टवाट् चं मे पष्टौही चं म उक्षा चं मे वृशा चं म ऋष्भश्चं मे वेहच्चं मेऽनुड्वाञ्चं मे धेनुश्चं म आयुंर्यज्ञेनं कल्पतां प्राणो यज्ञेनं कल्पतामपानो यज्ञेनं कल्पतां व्यानो यज्ञेनं कल्पतां चक्षुर्युज्ञेनं कल्पतां च्यानो यज्ञेनं कल्पतां चक्षुर्युज्ञेनं कल्पतां

मनों युज्ञेनं कल्पतां वाग्युज्ञेनं कल्पतामात्मा युज्ञेनं कल्पतां युज्ञो युज्ञेनं कल्पताम् ॥ 10 ॥

4.11 ॥ एकादश अनुवाक ॥

एकां च मे तिसश्चं में पञ्चं च मे सप्त चं में नवं च म एकांदश च में त्रयोंदश च में पञ्चंदश च में सप्तदंश च में नवंदश च म एकंविग्ंशतिश्च में त्रयोंविग्ंशतिश्च में पञ्चंविग्ंशतिश्च में सप्तविग्ंशतिश्च में नवंविग्ंशतिश्च म एकंत्रिग्ंशच्च में त्रयंस्त्रिग्ंशच्च में चतंस्रश्च मेंऽष्टौ चं में द्वादंश च में षोडंश च में विग्ंशतिश्चं में चतुंर्विग्ंशतिश्च मेंऽष्टाविग्ंंशतिश्च में द्वात्रिग्ंशच्च में षट्त्रिग्ंशच्च में चत्वरिग्ंशच्चं में चतुंश्चत्वारिग्ंशच्च मेंऽष्टाचंत्वारिग्ंशच्च में वाजंश्च प्रस्वश्चांपिजश्च क्रतुंश्च सुवंश्च मूर्धा च व्यक्षियश्चान्त्यायनश्चान्त्यंश्च भौवनश्च भुवंनश्चाधिपतिश्च ॥ 11॥

ओं इडां देवहूर्मनुंर्यज्ञनीर्बृह्स्पतिरुक्थामदानिं शग्ंसिषद्विश्वेंदेवाः सूंक्तवाचः पृथिंवीमातुर्मा मां हिग्ंसीर्मधुं मनिष्ये मधुं जनिष्ये मधुं वक्ष्यामि मधुं वदिष्यामि मधुंमतीं देवेभ्यो वाचंमुद्यासग्ं शुश्रूषेण्यां मनुष्येंभ्यस्तं मां देवा अंवन्तु शोभायैं पितरोऽनुंमदन्तु ॥ ओं शान्ति: शान्ति: शान्तिं: ॥

5 श्रीरुद्रनाम त्रिशती

नमो हिरंण्यबाहवे नमः । सेनान्यें नमः । दिशां च पतंये नमः । नमों वृक्षेभ्यो नमः । हरिंकेशेभ्यो नमः । पुशूनां पतंये नमः । नमः सुस्पिञ्जराय नमः । त्विषीमते नमः । पथीनां पतंये नमः । नमों बभ्लुशाय नमः । विव्याधिने नमः । अन्नानां पतंये नमः । नमो हरिंकेशाय नमः । उपवीतिने नमः । पुष्टानां पतंये नमः । नमों भवस्यं हेत्यै नमः । जगंतां पतंये नमः । नमों रुद्राय नमः । आतुताविने नमः । क्षेत्राणां पतंये नमः । नमः सूताय नमः । अहंन्त्याय नमः । वनांनां पतंये नमः । नमो रोहिंताय नमः । स्थपतंये नमः । वृक्षाणुं पतंये नमः । नमों मुन्त्रिणे नमः । वाणिजाय नमः । कक्षांणां पतंये नमः । नमों भुवन्तये नमः । वारिवस्कृताय नमः । ओषंधीनां पतंये नमः । नमं उच्चैर्घोषाय नमः । आक्रन्दयंते नमः । पुत्तीनाम् पतंये नमः । नमः कृत्स्नवीताय नमः । धावंते नमः । सत्त्वंनां पतंये नमः ॥

नमः सहंमानाय नमः । निव्याधिने नमः ।

आव्याधिनींनां पतंये नमः । नमः ककुभाय नमः । निषंगिणे नमः । स्तेनानां पतंये नमः । नमों निषंङ्गिणे नमः । इषुधिमते नमः । तस्कंराणां पतंये नमः । नमो वञ्चंते नमः । परिवञ्चंते नमः । स्तायूनां पतंये नमः । नमों निचेरवे नमः । परिचराय नमः । अरंण्यानां पतंये नमः । नमः सृकाविभ्यो नमः । जिघा सद्भ्यो नमः । मुष्णतां पतंये नमः । नमोंऽसिमद्भ्यो नमः । नक्तञ्चरंद्भ्यो नमः । प्रकृन्तानां पतंये नमः । नमं उष्णीषिणे नमः । गिरिचराय नमः । कुलुंचानां पतंये नमः ।

नम् इषुंमद्भ्यो नमः । धन्वाविभ्यंश्च नमः । वो नमः । नमं आतन्वानेभ्यो नमः । प्रतिदधांनेभ्यश्च नमः । वो नमः । नमं आयच्छंद्भ्यो नमः । विसृजद्भ्यंश्च नमः । वो नमः । नमोऽस्यंद्भ्यो नमः । विध्यंद्भ्यश्च नमः । वो नमः । नम् आसीनेभ्यो नमः । शयांनेभ्यश्च नमः । वो नमः । नमः स्वपद्भ्यो नमः । जाग्रंद्भ्यश्च नमः । वो नमः । नम्स्तिष्ठंद्भ्यो नमः । धावंद्भ्यश्च नमः । वो नमः । नमंस्सभाभ्यो नमः । सभापंतिभ्यश्च नमः । वो नमः । नमो अश्वेंभ्यो नमः । अश्वंपतिभ्यश्च नमः । वो नमः ।

नमं आव्यधिनींभ्यो नमः । विविध्यंन्तीभ्यश्च नमः । वो नमः । नम् उगंणाभ्यो नमः । तृ इहतीभ्यंश्च नमः । वो नमः । नमों गृत्सेभ्यो नमः । गृत्सपंतिभ्यश्च नमः । वो नमः । नमो व्रातेंभ्यो नमः । व्रातंपतिभ्यश्च नमः । वो नमः । नमों गुणेभ्यो नमः । गुणपंतिभ्यश्च नमः । वो नमः ।

नमों विरूपेभ्यो नमः । विश्वरुपेभ्यश्च नमः । वो नमः । नमों मृहद्भ्यो नमः । क्षुल्लकेभ्यंश्च नमः । वो नमः । नमों र्थिभ्यो नमः । अर्थेभ्यंश्च नमः । वो नमः । नमो रथेंभ्यो नमः । रथंपतिभ्यश्च नमः । वो नमः । नम्स्सेनांभ्यो नमः । सेनानिभ्यंश्च नमः । वो नमः । नमः क्षुत्तृभ्यो नमः । संग्रहीतृभ्यंश्च नमः । वो नमः । नमः कुलांलेभ्यो नमः । रथकारेभ्यंश्च नमः । वो नमः । नमः कुलांलेभ्यो नमः । कुमरिंभ्यश्च नमः । वो नमः । नमः पुंजिष्टेंभ्यो नमः । निषादेभ्यंश्च नमः । वो नमः । नमं इषुकृद्भ्यो नमः । धन्वकृद्भ्यंश्च नमः । वो नमः । नमां मृग्युभ्यो नमः । श्वनिभ्यंश्च नमः । वो नमः । नमः श्वभ्यो नमः । श्वपंतिभ्यश्च नमः । वो नमः ।

नमों भ्वायं च नमः । रुद्रायं च नमः । नमंश्य्वायं च नमः । प्श्रुपतंये च नमः । नमो नीलंग्रीवाय च नमः । श्वितिकण्ठांय च नमः । नमः कप्दिने च नमः । व्युप्तकेशाय च नमः । नमंस्सहस्राक्षायं च नमः । श्विधिविष्टायं च नमः । नमों गिरिशायं च नमः । श्विपिविष्टायं च नमः । नमों मीढुष्टंमाय च नमः । इषुंमते च नमः । नमों बृह्वते च नमः । वर्षींयसे च नमः । नमों वृद्धायं च नमः । संवृध्वंने च नमः । नमों अग्रिंयाय च नमः । प्रथमायं च नमः । नमं आशवें च नमः । अजिरायं च नमः । नमः शीघ्रिंयाय च नमः । शीभ्यांय च नमः । नमं ऊर्म्यांय च नमः । अवस्वन्यांय च नमः । नमः स्त्रोतस्यांय च नमः । द्वीप्यांय च नमः ।

नमों ज्येष्ठायं च नमः । कुनिष्ठायं च नमः । नमः पूर्वजायं च नमः । अपुरजायं च नमः । नमों मध्यमायं च नमः । अपुगुल्भायं च नमः । नमों जघुन्यांय चु नमः । बुध्नियाय चु नमः । नमः सोभ्यांय च नमः । प्रतिसूर्याय च नमः । नमो याम्यांय च नमः । क्षेम्यांय च नमः । नमं उर्वर्याय च नमः । खल्यांय च नमः । नमः श्लोक्यांय च नमः । अवसान्यांय च नमः । नमो वन्यांय च नमः । कक्ष्यांय च नमः । नमः श्रवायं च नमः । प्रतिश्रवायं च नमः । नमं आश्षेंणाय च नमः । आशुरंथाय च नमः । नमः शूराय च नमः । अविभिन्दते च नमः । नमों वुर्मिणें चु नमः । वुरूथिनें चु नमः । नमों बिल्मिनें च नमः । कुवचिनें च नमः । नमंश्श्रुतायं च नमः । श्रुतसेनायं च नमः ।

नमों दुन्दुभ्यांय च नमः । आह्नन्यांय च नमः । नमों धृष्णवें च नमः । प्रमृशायं च नमः । नमों दूतायं च नमः । प्रहिताय च नमः । नमों निष्डिक्षणें च नमः । इषुधिमतें च नमः । नमंस्तीक्ष्णेषंवे च नमः । आयुधिनें च नमः । नमः स्वायुधायं च नमः । सुधन्वंने च नमः । नमः सुत्याय च नमः । पथ्याय च नमः । नमः काट्याय च नमः । नीप्याय च नमः । नम्स्सूद्याय च नमः । स्रस्याय च नमः । नमो नाद्यायं च नमः । वैशन्तायं च नमः । नमः कूप्याय च नमः । अवष्यायं च नमः । नमो वष्याय च नमः । अवष्यायं च नमः । नमो मेघ्याय च नमः । विद्युत्याय च नमः । नमं ईिध्रयाय च नमः । आत्प्याय च नमः । नमो वात्याय च नमः । रेष्मियाय च नमः । नमो वात्याय च नमः । वास्तुपायं च नमः ।

नम्स्सोमाय च नमः । रुद्रायं च नमः । नमंस्ताम्रायं च नमः । अरुणायं च नमः । नमः शङ्गायं च नमः । पृशुपतंये च नमः । नमं उग्रायं च नमः । भीमायं च नमः । नमों अग्रेवधायं च नमः । दूरेवधायं च नमः । नमों हुन्त्रे च नमः । हनींयसे च नमः । नमों वृक्षेभ्यो नमः । हरिंकेशेभ्यो नमः । नमंस्ताराय नमः । नमंश्शंभवें च नमः । म्योभवें च नमः । नमंश्ंकरायं च नमः । म्यस्करायं च नमः । नमः शिवायं च नमः । शिवतंराय च नमः । नम्स्तीर्थ्याय च नमः । कुल्याय च नमः । नमः पार्याय च नमः । अवार्याय च नमः । नमः प्रतरंणाय च नमः । आलाद्यांय च नमः । नमः शष्प्यांय च नमः । फेन्यांय च नमः । नमः सिकृत्यांय च नमः । प्रवाह्यांय च नमः ।

नमः इरिण्यांय च नमः । प्रपथ्यांय च नमः । नमः कि शिलायं च नमः । क्षयंणाय च नमः । नमः कपुर्दिने च नमः । पुलस्तये च नमः । नमो गोष्ठ्यांय च नमः । गृह्यांय च नमः । नमुस्तल्प्यांय चु नमः । गेह्यांय चु नमः । नमः काट्यांय च नमः । गृह्वरेष्ठायं च नमः । नमों ह्रदुय्यांय च नमः । निवेष्प्यांय च नमः । नमः पारस्वयाय च नमः । रजस्याय च नमः । नमः शुष्क्यांय च नमः । हरित्यांय च नमः । नमो लोप्यांय च नमः । उलुप्यांय च नमः । नमं ऊर्व्याय च नमः । सूम्याय च नमः । नमः पुर्ण्याय च नमः । पुर्णुशुद्याय च नमः । नमोपगुरमांणाय च नमः । अभिघनते च नमः । नमं आक्खिद्ते च नमः । प्रक्खिद्ते च नमः । वो नमः । किरिकेभ्यो नमः । देवाना हदयेभ्यो नमः । नमों विक्षीणुकेभ्यो नमः । नमों विचिन्वुत्केभ्यो नमः । नमं आनिर्हतेभ्यो नमः । नमं आमीवृत्केभ्यो नमः ।

॥ ॐ नमो भगवते रुद्राय ॥

6 Shivopasana Mantram

निधंनपतये नमः । निधंनपतान्तिकाय नमः । ऊर्ध्वाय नमः । ऊर्ध्वलिङ्गाय नमः । हिरण्याय नमः । हिरण्यलिङ्गाय नमः । सुवर्णाय नमः । सुवर्णलिङ्गाय नमः । दिव्याय नमः । दिव्यलिङ्गाय नमः । भवाय नमः । भवलिङ्गाय नमः । शर्वाय नमः । शर्वलिङ्गाय नमः । शिवाय नमः । शिवलिङ्गाय नमः । ज्वलाय नमः । ज्वललिङ्गाय नमः । उत्तरमाय नमः । उत्तर्मलिङ्गाय नमः । परमाय नमः । परमलिङ्गाय नमः । एतत् सोमस्यं सूर् यस्य सर्व लिङ्गं स्था प्यति पाणि मन्त्रं पिवत्रम् ॥ १॥

सद्योजातं प्रंपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः । भवे भंवे नातिंभवे भवस्व माम् । भवोद्भंवाय नमः ॥ १॥

वामदेवाय नमों ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमों रुद्राय नमः कालांय नमः कलं विकरणाय नमो बलं विकरणाय नमो बलांय नमो बलंप्रमथनाय नमः सर्वं भूत दमनाय नमों मुनोन्मंनाय नमः ॥ १॥ अघोरेंभ्योऽथ घोरेंभ्यो घोरघोरंतरेभ्यः । सर्वेतःं सर्व शर्वेभयो नमंस्ते अस्तु रुद्र रूपेभ्यः ॥ १॥

तत्पुरुंषाय विद्महें महादेवायं धीमहि । तन्नों रुद्रः प्रचोदयांत् ॥ १॥

ईशानः सर्वं विद्याना मीश्वरः सर्वंभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपति र्ब्रह्मां शिवो में अस्तु सदाशिवोम् ॥ १॥

नमो हिरण्यबाहवे हिरण्यवर्णाय हिरण्यरूपाय हिरण्यपतये । अम्बिकापतय उमापतये पशुपतयें नमो नमः ॥ १॥

ऋतः सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्ण पिङ्गंलम् । ऊर्ध्व रेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः ॥ १॥

सर्वो वै रुद्रस्तस्मैं रुद्राय नमों अस्तु । पुरुंषो वै रुद्रः सन्महो नमो नमः । विश्वं भूतं भुवंनं चित्रं बंहुधा जातं जायंमानं च यत् । सर्वो होंष रुद्रस्तस्मैं रुद्राय नमों अस्तु ॥ १॥

कद्रुद्राय प्रचेंतसे मीढुष्टंमाय तव्यंसे । वोचेम शन्तंमः हृदे । सर्वोह्येष रुद्रस्तस्मैं रुद्राय नमों अस्तु ॥ १॥

7 Kramam

7.1 Ganapthi Dhyanam

ओं गुणानां त्वा	त्वा गुणपंतिं
गुणपंतिৼ हवामहे	गुणपंति मितिं गुण - पुतिं >
ह्वामुहे कुविं	कुविं केवीनां
क्वीना मुंपमश्रं वस्तमं	उपमश्रं वस्त मुमित् युंपमश्रंवः - तुमुं >
ज्येष्टराजुं ब्रह्मणां	ज्येष्ठराजुमितिं ज्येष्ठ - राजंं >
ब्रह्मणां ब्रह्मणः	ब्रह्मणस्पृते >
पृतु आ	आ नः
नृश्शृण्वन्न्	शृण्वन्नूतिभिः
ऊति भिंस्सीद	ऊति भिरित्यूति - भि:
सीद सार्दनं	सादेन मिति सादेनं